

DOBRE PRAKTYKI

nr 32 wiosna - lato 2021 r.

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Innowacje w edukacji

wersja czasopisma PDF: <https://www.wckp.lodz.pl/content/dobre-praktyki-innowacje-w-edukacji>

XX ŁÓDZKI FESTIWAL

BIBLIOTEK SZKOLNYCH

Zapraszamy do lektury, zachęcamy do współpracy

W niniejszym numerze naszego czasopisma „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji” ukazujemy wyniki XXXIV Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji – tytuły honorowe przyznane innowatorom, społecznikom, uczonym, przedsiębiorcom, innowacyjnym pracodawcom oraz utalentowanej młodzieży. Ukazujemy również wyniki prestiżowego Konkursu Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację – Łódzkie Łabędzie”, którego współorganizatorem było Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Prosimy o zapoznanie się z artykułem, który pokazuje organizację uczenia się w ŁCDNiKP uczniów różnych typów szkół, przy szczególnym zwróceniu uwagi na kształtowanie umiejętności zawodowych - kwalifikacji zawodowych zapotrzebowanych przez rynek pracy. Zachęcamy ponadto do uważnej lektury artykułu mówiącego o przygotowaniu szkół do przyjęcia uczniów po okresie pandemii. Jako szczególnie ważny rekomendujemy artykuł, który odpowiada na pytanie - dlaczego zajmujemy się systemem Office 365 w praktyce edukacyjnej.

W nowych „Dobrych Praktykach” prezentujemy także nowe zeszyty „Najlepsi z najlepszych”, które stanowią jeden z elementów naszego czasopisma. W tych ostatnio opublikowanych ukazaliśmy m. in. działalność Joanny Kośki - dyrektora Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi, Bogumiły Cichacz - dyrektora Szkoły Podstawowej nr 70 w Łodzi oraz wybitnych uczonych - profesora Stanisława Popka i profesora Bogusława Śliwerskiego.

Zapraszamy do lektury „Dobrych Praktyk. Innowacji w edukacji” i zachęcamy do współpracy z redakcją.

*Janusz Moos – dyrektor
Łódzkiego Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego*

Pionierskie inicjatywy i wielostronne działania ŁCDNiKP TAK WSKAZUJEMY ŁÓDZKIEMU SZKOLNICTWU ZAWODOWEMU DROGI ROZWOJU

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego dokonano analizy działalności ukierunkowanej na określanie drogowskazów rozwoju łódzkiego szkolnictwa zawodowego. Przywołuję tutaj różne konferencje – międzynarodowe, krajowe, wojewódzkie i łódzkie, seminaria, różnego rodzaju warsztaty metodyczne oraz inne spotkania edukacyjne, podczas których omawialiśmy poszczególne elementy systemu kształcenia zawodowego i wskazywaliśmy na potrzebę dokonywania zmian, doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego, doskonalenia czynności zarządczych dyrektorów szkół zawodowych.

Do najważniejszych naszych przedsięwzięć należą tutaj konferencje krajowe „Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji: szkoła – rynek pracy”, które miały za zadanie pokazać z jednej strony aktualny, jakkolwiek wciąż zmieniający się rynek pracy, z drugiej strony zaś – zaprezentować kwalifikacje przyszłościowe i zasugerować dokonanie w szkolnych systemach edukacji zmian umożliwiających uczniom osiągnięcie kwalifikacji dla potrzeb nie tylko aktualnego, ale również przyszłościowego rynku pracy.

Przypomnę też nasze prace nad modelowaniem kształcenia w zawodach szerokoprofilowych oraz prace związane z wdrażaniem do praktyki szkolnej modelu kształcenia modułowego – zadaniowego, a więc modelu, którego istota polega na organizowaniu uczenia się przez wykonywanie przez uczących się zadań zawodowych transportowanych z rzeczywistego procesu pracy.

Przypomnę ponadto konferencje krajowe, wojewódzkie i różnego rodzaju seminaria na temat doradztwa zawodowego, o którym można powiedzieć, że było przez nas organizowane, formułowane, inicjowane w skali krajowej, gdyż pierwszy ośrodek doradztwa zawo-

go w Polsce powstał właśnie w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Dwudziestokilkuletnia działalność Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (wcześniej Wojewódzkiego Centrum Kształcenia Praktycznego, a jeszcze wcześniej Zespołu Wizytatorów Metodyków Kształcenia Zawodowego) powoduje, że warto wspomnieć o tych projekcjach zmian w kształceniu zawodowym, ukierunkowanych z jednej strony na doskonalenie czynności organizacyjnych oraz czynności pedagogicznych nauczycieli, a także zmian w wyposażeniu techniczno-dydaktycznym szkół i ŁCDNiKP, które zostały odnotowane w opracowaniach, książkach, biuletynach, materiałach informacyjnych, w czasopiśmie „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji” i w różnych poradnikach. Przywołuję około 60 takich materiałów zwartych o znaczącej wartości informacyjnej, dotyczących kształcenia zawodowego.

Do najważniejszych spraw związanych z potrzebą organizowania procesów szkolnych systemów edukacji zawodowej zaliczam następujące.

- **Identyfikowanie potrzeb rynku pracy.** Kluczem jest tutaj korzystanie z badań Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji, które funkcjonuje w ŁCDNiKP i odpowiada na pytanie, jakie kompetencje i kwalifikacje zawodowe są ważne w obliczu przemian technologicznych Przemysłu 4.0 i będą w przyszłości szczególnie ważne dla przedsiębiorców. Takie analizy prowadzimy i szkoły mogą korzystać z ich wyników, a także zgłaszać do ORPDe potrzeby określenia ważności, wartości projektowanych nowych kwalifikacji, nowych zawodów, które chciałyby prowadzić.

- **Doradztwo zawodowe.** Należy tutaj zwrócić uwagę zarówno na doradztwo zawo-

DOBRE PRAKTYKI Innowacje w edukacji

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl, tel (42) 678-33-78
e-mail: kontakt@lcdnikp.elodz.edu.pl

Adres redakcji:

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: t.misiak@lcdnikp.elodz.edu.pl tel. 518 208 630

Redaguje zespół

Grażyna Adamiec, Jacek Głębski, Krystyna Jankowska,
Anna Koludo, Beata Kwiatkowska, Tomasz Misiak,
Janusz Moos, Anna Rostrygin.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Druk: HORNET sp. z o.o.

dowe dotyczące orientacji zawodowej w szkołach podstawowych, które włączamy do edukacji przedzawodowej, jak też na doradztwo zawodowe ukierunkowane na wspieranie uczących się w podejmowaniu decyzji o wyborze dalszej drogi edukacyjnej, o wyborze szkoły ponadpodstawowej, a wreszcie na doradztwo zawodowe dla uczących się w szkołach ponadpodstawowych, dotyczące wyboru studiów i podjęcia decyzji o wykonywaniu określonej pracy zawodowej. Doradztwo zawodowe to cały ciąg usług zawodoznawczych, usług edukacyjnych i usług doradczych, wśród których najważniejsze są badania predyspozycji zawodowych, zwłaszcza badania predyspozycji zawodowych uczniów szkół podstawowych, wspierające ich w podejmowaniu ważnych decyzji edukacyjnych. Doradztwo zawodowe obejmuje również rodziców uczniów. Punkt konsultacyjny dla rodziców w ŁCDNiKP jest adresowany zarówno do rodziców uczniów aktualnie uczących się, jak i do tych rodziców, którzy dopiero planują działalność ukierunkowaną na wspieranie swojego dziecka w uczeniu się w szkole podstawowej.

- Jakość szkolnych systemów kształcenia, metodyka kształcenia, technologia edukacyjna. Tutaj chciałbym zwrócić uwagę na to, co było przez nas interpretowane, omawiane, opisywane, wdrażane do praktyki wielu szkół zawodowych - na wspomniane już wcześniej kształcenie kształcenie modułowe, kształcenie zadaniowe. Jest to uczenie się poprzez wykonywanie przez uczących się zadań zawodowych przekazywanych z rzeczywistego procesu pracy. To inny sposób sterowania przez nauczyciela procesem uczenia się, które jest ukierunkowane na samodzielne rozwiązywanie przez uczniów problemów wynikających z treści zadań zawodowych; rola nauczyciela jest tutaj rolą tutorską, wspierającą ucznia w wykonywaniu czynności wynikających z treści tego procesu. Uczenie się poprzez wykonywanie zadań zawodowych to właśnie - podkreślam bardzo mocno - rola sterująca nauczyciela, uczenie się w jednostkach modułowych, gdy każda z nich jest zadaniem zawodowym, od którego rozpoczynamy proces kształcenia. Kształcenie modułowe może być znakomicie powiązane z kształceniem dualnym, dlatego też odwołuję się do wielu konferencji, podczas których kształcenie modułowe i dualne - nazywane przez nas kształceniem modularnym - było bardzo mocno eksponowane.

- Wdrażanie do praktyki modelu edukacji konstruktywistycznej. Eksponujemy w tym modelu przede wszystkim proces dialogowania w relacji nauczyciel - uczeń, które powoduje, że uczniowie wytwarzają wiedzę, wydobywają pod kierunkiem nauczyciela informacje potrzebne do wykonania określonych zadań zawodowych. Edukacja konstruktywistyczna to proces samodzielnego rozwiązywania problemów, to uczenie się w grupach, uczenie się indywidualne i właśnie ta wspo-

mniana już rola sterująca nauczyciela. Odwrocona lekcja, kształcenie wyprzedzające, wytwarzanie wiedzy przez uczących się - oto określenia, które znakomicie ilustrują istotę tej edukacji.

- Metody kształcenia zawodowego stymulujące aktywność uczących się. Są to przede wszystkim metody projektowe. Szkoła zawodowa przyszłości to nie klasyczny system klasowo-lekcyjny, ale uczenie się poprzez wykonywanie zadań, projektów, dynamika, ruch, poszukiwanie informacji potrzebnych do rozwiązania określonego projektu, zadania zawodowego. To projekty krótkodystansowe i długodystansowe, wymiana poglądów, wspomniane wcześniej dialogowanie, to metody kształcenia stymulujące aktywność uczących się, począwszy od brainstormingu, czyli giełdy pomysłów, poprzez dyskusje panelowe i inne, poprzez metody heurystyczne, poprzez różne chwytły pedagogiczne, które motywują uczących się do samodzielnego działania, samodzielnej pracy, ukierunkowanej na wykonanie jakiegoś produktu intelektualnego czy materialnego. I wreszcie - szkoła zawodowa, w której doskonalimy umiejętności zawodowe nauczycieli tak, żeby rozwijać szkolną edukację zawodową dla zatrudnienia, dla samodzielności, dla radości, że udało mi się wykonać zadanie zawodowe, że jestem twórcą czegoś, że potrafię rozwiązywać określone problemy. Taka szkoła zawodowa to tworzenie edukacji dla zdatości człowieka, to znaczy przygotowania człowieka do samodzielnego uczenia się teraz i w przyszłości, do twórczego rozwiązywania określonych problemów, do samodzielnego tworzenia czegoś, a wreszcie - dla zdatości człowieka w sensie społecznym, w sensie kulturowym i w sensie zawodowym.

- Organizacja procesu osiągnięcia kompetencji zawodowych w trybie pozaformalnym. Rozważając tę kwestię za niezwykle istotne należy uznać włączenie do systemu kształcenia zawodowego kwalifikacji rynkowych oraz wiedzy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Wszystkie zagadnienia dotyczące rozwoju szkolnictwa zawodowego zostały, jak już wspominałem, opisane w różnego rodzaju materiałach, przygotowanych i opublikowanych przez ŁCDNiKP. Kompleksem tych zagadnień zajmują się w swoich statutowo określonych działaniach nasze ośrodki i pracownie: Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, a w jego ramach Pracownia Edukacji Zawodowej, Ośrodek Nowoczesnych Technologii Informacyjnych, Ośrodek Zarządzania w Edukacji, Ośrodek Doradztwa Zawodowego, Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji.

Należy mocno podkreślić, że Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wspiera łódzki system edukacji zawodowej także poprzez organizację kształce-

nia, organizację procesu osiągnięcia kompetencji i kwalifikacji zawodowych przez uczniów różnych typów szkół. Co godne szczególnej uwagi - kwalifikacji ważnych dla aktualnego i przyszłościowego rynku pracy. Dlatego też zorganizowaliśmy stacje techniczno-dydaktyczne odpowiadające oczekiwaniom, wymaganiom technologicznym Przemysłu 4.0, które znakomicie służą takim procesom edukacji zawodowej, jak na przykład programowanie i użytkowanie obrabiarek sterowanych numerycznie CNC, edukacja akwatroniczna, edukacja tektoniczna, edukacja w zakresie mechatroniki pojazdów samochodowych oraz innych obszarów mechatroniki (która w ŁCDNiKP ma już duże tradycje), edukacja w zakresie robotyki, edukacja w zakresie zarządzania produkcją, prowadzona w oparciu o dydaktyczne odwzorowanie linii technologicznych funkcjonujących w dużych koncernach (jak np. Bosch), edukacja w zakresie „inteligentnego domu”. Wszystkie zainstalowane w związku z prowadzeniem tych procesów edukacyjnych urządzenia i systemy znakomicie służą uczeniu się uczniów różnych typów szkół. Jeśli weźmiemy także pod uwagę zajęcia z zakresu orientacji zawodowej, badanie predyspozycji zawodowych, doradztwo zawodowe, różnego typu zajęcia prowadzone w trybie pozaformalnym, to sumując ich uczestników należy stwierdzić, że tygodniowo w pracowniach Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego obejmujemy kształceniem około 1000 uczniów! Promujemy w ŁCDNiKP edukację modułową - zadaniową, powiązaną z edukacją dualną. Promujemy te wszystkie zajęcia prowadzone w trybie pozaformalnym, które wykraczają poza obowiązującą podstawę programową, a które zapewniają uczącym się kompetencje szczególnie istotne dla ich rozwoju zawodowego.

Z pewnością warto tutaj wspomnieć również Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej, którego działalność ŁCDNiKP koordynuje. W ramach tego stowarzyszenia organizujemy konferencje ogólnopolskie, różnego rodzaju warsztaty i seminaria. Najbliższa konferencja dotyczyć będzie m.in. internetu rzeczy, doradztwa zawodowego w Centrach Edukacji Zawodowej oraz takich zagadnień, jak nowe wymiary edukacji mechatronicznej czy kształcenie modularne.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do udziału w zajęciach prowadzonych w ŁCDNiKP, zapraszamy uczniów i ich rodziców do rozpoznania naszego systemu doradztwa zawodowego - w perspektywie wyboru dalszej drogi edukacyjnej. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w zakresie edukacji zawodowej.

*Janusz Moos -
Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego*

Ruch innowacyjny w edukacji – podsumowujemy i nagradzamy

To nasze kolejne Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji... Niestety, pandemia uniemożliwiła nam zorganizowanie go tak, jak zwykle to czyniliśmy – w Muzeum Miasta Łodzi. Bardzo przeżywamy fakt, że nie możemy podczas bezpośredniego spotkania nadać tytułów honorowych, wręczyć stosownych certyfikatów nauczycielom innowacyjnym, dyrektorom, którzy w ruchu postępu pedagogicznego odgrywają bardzo istotną rolę, uczonym, społecznikom, przedsiębiorcom. Musimy to zrobić w systemie zdalnym. To jest zaległe już podsumowanie. Czekaliśmy na możliwość zorganizowania go w systemie stacjonarnym, ale skoro na razie nie jest to niestety możliwe – zdalnie wręczamy tytuły i certyfikaty, w tym również najwyższe trofeum ruchu innowacyjnego w edukacji – Skrzydła Wyobraźni. W gronie uhonorowanych znajdują się twórcy nowych modeli edukacyjnych, twórcy podręczników, twórcy innowacyjnych programów kształcenia, dyrektorzy zmieniający strukturę organizacji szkolnej, poszukujący, wdrażający do praktyki założenia edukacji konstruktywistycznej, tutoring, coaching. Znajdują się w tym szacownym gronie przedsiębiorcy, którzy oddziałują na system edukacji, wspierają system edukacji, znajdują się uczeni, którzy dla edukacji tworzą nowe dzieła edukacyjne, znajdują się społecznicy, których ruch postępu pedagogicznego musi zauważyć, gdyż tworzą warunki do jego funkcjonowania.

Smutno jest nam, że nie możemy stacjonarnie spotkać się z laureatami, ale z radością prezentujemy poniżej listę wszystkich wyróżnionych w kolejnym Podsumowaniu Ruchu Innowacyjnego w Edukacji.

Janusz Moos
Dyrektor Łódzkiego Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

LAUREACI XXXIV PODSUMOWANIA RUCHU INNOWACYJNEGO W EDUKACJI

TALENT UCZNIOWSKI

1. Artur Frontczak, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
2. Franciszek Kuzański, I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Łodzi
3. Julia Szeiter, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
4. Nikola Tomasik, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
5. Nina Połomka, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi

ZŁOTY CERTYFIKAT „TALENT UCZNIOWSKI”

1. Piotr Kietliński, I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Łodzi
2. Piotr Laudan, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
3. Milena Sobka, Szkoła Podstawowa nr 199 im. Juliana Tuwima w Łodzi
4. Tomasz Suligorski, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Mariana Batki w Łodzi

TALENT ARTYSTYCZNY

1. Anastazja Kacprzak, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II St. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi
2. Magda Niedźwiecka, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II St. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi
3. Adam Kaczmarek, I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Koluszkach
4. Wojciech Kaczmarek, Akademia Muzyczna w Bydgoszczy - Wydział Wokalny

NAUCZYCIEL INNOWATOR

1. Joanna Dimitrova, Szkoła Podstawowa nr 33 im. Stefana Kopcińskiego w Łodzi
2. Aneta Gołębiowska, Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi
3. Anna Grochowska, Szkoła Podstawowa nr 65 im. Juliusza Słowackiego w Łodzi
4. Monika Kasprzak, Zespół Szkół Edukacji Technicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
5. Małgorzata Katarzyńska, Szkoła Podstawowa nr 26 im. Armii „Łódź” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Łodzi
6. Magdalena Klukowska, Zespół Szkół im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy
7. Izabela Kruszewska, Zespół Szkół Edukacji Technicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
8. Magdalena Kuczkowska, Szkoła Podstawowa nr 169 im. Marii Dąbrowskiej w Łodzi
9. Mirosława Maj, Szkoła Podstawowa nr 202 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Łodzi
10. Małgorzata Pawłowska, XV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Łodzi
11. Anna Rylek, II Liceum Ogólnokształcące im. Gabriela Narutowicza w Łodzi
12. Julia Stańkowska, Szkoła Podstawowa nr 125 im. Janusza Korczaka w Łodzi
13. Joanna Swacyna, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Władysława Broniewskiego w Łodzi
14. Dorota Żuchowska, XXIV Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Łodzi

PARTNER PRZYJAZNY EDUKACJI

- Kategoria indywidualna:
1. Małgorzata Gryglewska, dyrektor Izby Rzemieślniczej w Łodzi
  2. Anna Mokwińska, kierownik Sekcji Torowej - Zakład Torów i Sieci MPK Łódź Sp. z o.o.
- Kategoria grupowa:
1. Urząd Dozoru Technicznego Oddział w Łodzi
  2. VIKI S.C.

ORGANIZATOR PROCESÓW INNOWACYJNYCH

- Kategoria indywidualna:
1. Oksana Bedeker, Szkoła Podstawowa nr 37 im. Janusza Kusocińskiego w Łodzi
  2. Renata Drozdowska, dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Mileszkach
  3. Anna Janik, Szkoła Podstawowa nr 202 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Łodzi
  4. Elżbieta Kuskowska, dyrektor Zespołu Szkół Budowlano-Technicznych im. dr. Stefana Kopcińskiego w Łodzi
  5. Mirosław Malinowski, Szkoła Podstawowa nr 36 im. Zenona Wasilewskiego w Łodzi
  6. Cezary Pawlak, Bernardyńska Szkoła Podstawowa im. o. Anastazego Pankiewicza w Łodzi
  7. Ilona Stasiólek, Szkoła Podstawowa nr 7 im. Orłąt Lwowskich w Łodzi
- Kategoria grupowa:
1. Microsoft Sp. z o.o. Polska
  2. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 4 w Łodzi

ORGANIZACJA INNOWACYJNA

1. Przedszkole Miejskie nr 35 w Łodzi
2. Przedszkole Miejskie nr 48 w Łodzi
3. Przedszkole Miejskie nr 81 w Łodzi
4. Przedszkole Miejskie nr 90 w Łodzi
5. Przedszkole Miejskie nr 206 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi
6. I Liceum Ogólnokształcące im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie
7. XXVI Liceum Ogólnokształcące im. K. K. Baczyńskiego w Łodzi
8. Stäubli Łódź Sp. z o.o.
9. Technitel Polska S.A.
10. TME - Transfer Multisort Elektronik Sp. z o.o.

INNOWACYJNY PRACODAWCA

1. BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o. - Oddział w Łodzi
2. JWP ENGINEERING Sp. z o.o.

KREATOR KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

1. Leszek Brych, wicedyrektor Zespołu Szkół Edukacji Technicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
2. Paweł Dominikowski, kierownik szkolenia praktycznego w Zespole Szkół Politechnicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi
3. Ilona Pietrowska, kierownik warsztatu szkolnego w Zespole Szkół Gastronomicznych w Łodzi
4. Przemysław Wiśniewski, Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi
5. Katarzyna Wojtalik, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego im. Powstańców Wielkopolskich w Łodzi

KREATOR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

- Kategoria indywidualna:
1. Piotr Malesa, Szkoła Podstawowa nr 26 im. Armii „Łódź” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Łodzi

2. Małgorzata Matecka, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 111 w Łodzi
  3. Marzena Podsiadlik, dyrektor Bursy Szkolnej Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole w Łodzi
  4. Izabela Rodziewicz, Zespół Szkół Przemysłu Mody im. Bł. Matki Teresy z Kalkuty w Łodzi
  5. Beata Sapela, XXVI Liceum Ogólnokształcące im. K. K. Baczyńskiego w Łodzi
  6. Dorota Serwik-Porowska, wicedyrektor Zespołu Szkół Politechnicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi
  7. Joanna Stefańczyk, XV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Łodzi
  6. Iлона Kolańska-Wilczek, XXVI Liceum Ogólnokształcące im. K. K. Baczyńskiego w Łodzi
- Kategoria grupowa:
1. Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. Władysława Grabskiego w Łodzi
  2. Zespół Szkół Specjalnych nr 2 w Łodzi

KREATOR INNOWACJI

Kategoria indywidualna:

1. Jarosław Brodecki, uczeń Publicznego Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Politechniki Łódzkiej
  2. Stanisław Polit, uczeń I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Łodzi
  3. Agnieszka Banasiak, wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 182 im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Łodzi
  4. Małgorzata Bartniak, Szkoła Podstawowa nr 162 im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi
  5. Jolanta Dymarska, Szkoła Podstawowa nr 182 im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Łodzi
  6. Ewa Kaczorowska, dyrektor XV Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Łodzi
  7. Izabela Kaźmierczak, Przedszkole Miejskie nr 214 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi
  8. Dorota Kaźmierczyk, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 139 im. Wojska Polskiego w Łodzi
  9. Michał Kiriczenko, XXX Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Bp. Ignacego Krasieckiego w Łodzi
  10. Katarzyna Koludo-Durkiewicz, XXV Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Łodzi
  11. Dariusz Kowalczyński, Zespół Szkół Samochodowych i Mechatronicznych w Łodzi
  12. Piotr Pluskota, wicedyrektor Zespołu Szkół Politechnicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi
  13. Jolanta Podsiadły, Szkoła Podstawowa nr 45 im. Jana Matejki w Łodzi
  14. Monika Rogalska, Szkoła Podstawowa nr 172 im. prof. Stefana Banacha w Łodzi
  15. Beata Rubinkowska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 174 im. Jana Machulskiego w Łodzi
  16. Katarzyna Skolimowska, Szkoła Podstawowa nr 199 im. Juliana Tuwima w Łodzi
  17. Lidia Szymanowska, Szkoła Podstawowa nr 125 im. Janusza Korczaka w Łodzi
- Kategoria grupowa:
1. BIO-GEN Sp. z o.o.
  2. Centralny Gabinet Edukacji Filmowej w Pałacu Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi
  3. Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
  4. Veolia Energia Łódź S.A.
  5. Zakład Włókienniczy Biliński Spółka jawna
  6. Zespół Szkół Edukacji Technicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
  7. Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych i Rehabilitacyjnych w Stemplewie

LIDER W EDUKACJI

1. Joanna Dynaburska, Szkoła Podstawowa nr 12 im. Mariana Batki w Łodzi
2. Krzysztof Feja, Zespół Szkół nr 2 w Koluśkach
3. Joanna Tomczak, Przedszkole Miejskie nr 133 w Łodzi

LIDER SZKOLNEGO DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Szkoła Podstawowa nr 3 im. mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w Łodzi
2. Szkoła Podstawowa nr 30 im. rtm. Witolda Pileckiego w Łodzi
3. Szkoła Podstawowa nr 46 im. Józefa Chełmońskiego w Łodzi
4. Szkoła Podstawowa nr 199 im. Juliana Tuwima w Łodzi
5. Szkoła Podstawowa nr 184 im. Ludwika Waryńskiego w Łodzi
6. Szkoła Podstawowa nr 170 im. Anieli Krzywoń w Łodzi
7. Szkoła Podstawowa nr 143 w Łodzi

PROMOTOR ROZWOJU EDUKACJI

Kategoria indywidualna:

1. Ewa Adamiak, Przedszkole Miejskie nr 109 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi
2. Małgorzata Kaczmarek, Szkoła Podstawowa nr 172 im. prof. Stefana Banacha w Łodzi
3. Jerzy Sobol, I Liceum Ogólnokształcące im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Kutnie
4. Agnieszka Szymańska, dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 im. Janusza Korczaka w Łodzi

Kategoria grupowa:

1. Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Łódzki

AFIRMATOR RUCHU INNOWACYJNEGO

1. Kamil Dyjankiewicz, Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Kochanowskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Łodzi
2. Bogusław Hubert, prezes zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Zarzew” w Łodzi
3. Michał Różański, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Łodzi
4. Władysław Skwarka, dyrektor Oddziału Łódzkiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

HOMO CREATOR

1. Jarosław Basaj, Zespół Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Radomiu
2. Marcin Józefaciuk, dyrektor Zespołu Szkół Rzemiosła im. Jana Kilińskiego w Łodzi
3. Monika Karkusińska, Szkoła Podstawowa nr 199 im. Juliana Tuwima w Łodzi
4. Marzanna Kołodziej, Zespół Szkół Rzemiosła im. Jana Kilińskiego w Łodzi
5. Agnieszka Kuczmera, Szkoła Podstawowa nr 198 z oddziałami sportowymi i XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
6. Henryka Michalska, dyrektor Zespołu Szkół Politechnicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi
7. Agnieszka Unczur-Tracińska, Przedszkole Miejskie nr 206 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi
8. Izabela Waszczykowska, XXXII Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi

MISTRZ PEDAGOGII

1. Anna Równy, Katedra Wiedzy o Filmie i Kulturze Audiowizualnej Uniwersytetu Gdańskiego i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Radomiu
2. Dr hab. Beata Izabela Szczepańska, prof. uczelni, Katedra Historii Wychowania i Pedagogii na Wydziale Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego
3. Dr hab. Renata Szczepanik, prof. uczelni, Katedra Pedagogiki Społecznej i Resocjalizacji na Wydziale Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego

AMBASADOR INNOWACYJNYCH IDEI I PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Kategoria indywidualna:

1. Dawid Adamkiewicz, współzałożyciel firmy Hypermiles Sp. z o.o.
2. Dr Marek Kaczmarzyk, prof. uczelni, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
3. Bogdan Kruszakin, kierownik Wydziału Edukacji dla Rynku Pracy Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie
4. Wiesława Przybyło-Cieślak, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Konstancynie Łódzkiej
5. Dr inż. Artur Szczęsny, Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Kleszczowie, Politechnika Łódzka - Instytut Systemów Inżynierii Elektrycznej na Wydziale Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki

Kategoria grupowa:

1. Ogólnopolski Operator Oświaty

LIDER SPOŁECZNO-OŚWIATOWY

Kategoria indywidualna:

1. Piotr Hammer, prezes zarządu HAMMER-MED Medical Polska Sp. z o.o. Sp. k.
  2. Marcel Szytenchelm, założyciel i dyrektor artystyczny Studia Teatralnego „Ślup” w Łodzi
- Kategoria grupowa:
1. Towarzystwo Opieki nad Starym Cmentarzem przy ul. Ogrodowej w Łodzi
  2. Stowarzyszenie Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce

ZŁOTY CERTYFIKAT „LIDER SPOŁECZNO-OŚWIATOWY”

1. Paweł Patora, dziennikarz
2. Krzysztof Cwynar, prezes zarządu Stowarzyszenia STUDIO INTEGRACJI w Łodzi

STATUETKA „SKRZYDŁA WYOBRAŹNI” NAGRODA ZA SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ DLA EDUKACJI

Kategoria indywidualna:

1. Prof. dr hab. Teresa Hejnicka-Bezwińska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
  2. Dr hab. n. med. Piotr Woźniak, prof. uczelni, Uniwersytet Medyczny w Łodzi
  - Prof. dr hab. Ewa Filipiak, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- Kategoria grupowa:
1. Agraf Sp. z o.o.
  2. Biuro Turystyczne OPAL TOUR

Opracowała Elżbieta Bytniewska - LCDNiKP

Nauczyciele muszą zmierzyć się z konsekwencjami pandemii

Powrót do szkoły - jak zadbać o zdrowie psychiczne uczniów

Od wielu tygodni w mediach toczy się dyskusja dotycząca normalizacji życia edukacyjnego po długotrwałym okresie lock-downu i kształcenia zdalnego. Oczywiście, ten problem rozważany jest również w szkołach, bo tam przyjdzie się zmierzyć nauczycielom z konsekwencjami pandemii. Jak zachować się w tej nowej społecznej sytuacji? Jakie spustoszenia, czy może tylko zmiany, poczyniło życie w niepokoju, w silnym stresie wynikającym z całkowicie nowej i niezrozumiałej sytuacji, w której przyszło nam się zmagać? Tego typu pytania można mnożyć w nieskończoność i nie ma chyba nikogo, kto mógłby na nie jednoznacznie odpowiedzieć. Mamy świadomość, że nie był to czas korzystny dla rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Ale o który z nich należy zadbać w pierwszej kolejności? Przeanalizujmy sytuację.

Prawidłowy rozwój społeczny dzieci jest ściśle powiązany z rozwojem emocjonalnym, w każdy środowisku dziecka - od rodziny poczynając na szkole kończąc, bo tam właśnie zaspokoić można i należy fundamentalną potrzebę: bezpieczeństwa. Umiejętność nawiązywania relacji, ich ilość i ich jakość, są źródłem dobrego samopoczucia i źródłem możliwości uzyskania wsparcia. Uczestniczenie w życiu społecznym, kontakty z grupą rówieśniczą sprzyjają prawidłowemu i zdrowemu rozwojowi poprzez uruchomienie mechanizmów ra-

dzienia sobie ze stresem, poprzez wzmacnianie funkcji poznawczych oraz - co bardzo ważne - kondycji fizycznej, bo wszyscy wiemy, że „w zdrowym ciele zdrowy duch”. Stąd też nie dziwi fakt, że w obecnej sytuacji zwiększyło się ryzyko zaburzeń adaptacyjnych i innych zaburzeń emocjonalnych, w tym: zaburzeń depresyjnych i lękowych. Zanim więc odpowiemy sobie na pytanie: wiedza czy emocje, zastosujmy w kontakcie z dziećmi i młodzieżą najprostsze, a może dzięki temu najskuteczniejsze rozwiązania. Potraktujmy powrót uczniów do szkół jako czas dany nam na przyjrzenie się skutkom w kategorii strat i zysków (bo i takie pewnie mogą być), czyli...

1. Ukierunkujmy się na uważność - nie tę skierowaną na zeszyty, ale na osobę. Powinno przyciągać naszą uwagę, jak uczeń reaguje na nas - nauczycieli, na rówieśników, na powrót do dawnego życia szkolnego czyli na opuszczenie strefy komfortu (w rozumieniu psychologicznym), jaką miał w domu. Zmiana jednych nawyków w drugie, odejście od jednej rutyny w inną - wymaga czasu, musimy to uwzględnić, ale warto, bo to sprzyja rozwojowi. Kolejne elementy do obserwacji: czy uczeń wchodzi w interakcje, czy wycofuje się z nich, czy unika rozmów, czy zadaje pytania. Istotne jest, aby zauważać nastroje dziecka, np. czy jest smutne, czy bywa złe i czy się boi. Niepokoić powinna nas zmiana zainteresowań, brak

napędu do działania, trudności w koncentracji uwagi i problemy z podejmowaniem decyzji. Ale również brak apetytu, pojawiające się bóle głowy lub innych części ciała, problemy gastryczne. Te aspekty funkcjonowania ucznia mogą świadczyć o skutkach długotrwałego funkcjonowania w stresie.

2. Odczytujmy potrzeby naszych wychowanków - starając się oddzielić te rzeczywiste od zastępczych.

3. Bądźmy gotowi do rozmowy - o wszystkim i o niczym, ale przy równoczesnej zmianie „ramowania”. Nie jest tutaj istotne naukowe podejście do tego określenia, ale zasada: nasze wypowiedzi, oprócz tego, że mają być uczciwe, powinny bazować na zasadzie - szklanka do połowy pełna. Nastawmy się na konieczność wielokrotnego powtarzania pewnych komunikatów. Przy pierwszych kłopotach nie odsyłajmy dziecka do psychologa czy pedagoga, bo jako nauczyciele jesteśmy dla dziecka ważniejsi w tym momencie niż specjaliści. Pamiętajmy, że nie ma niczego złego w stwierdzeniu - nie wiem.

4. Uczmy, jak oswajać lęk i radzić sobie ze stresem. Możliwości jest wiele, Pracownia Wychowania i Profilaktyki ŁCDNiKP ma tutaj przygotowaną ofertę edukacyjną dla nauczycieli. Jednym ze sposobów jest ukierunkowanie na pomoc drugiej osobie, na przykład koleżance lub koledze.

5. Zadbajmy o zdrowie fizyczne uczniów - między innymi poprzez kształtowanie zdrowych nawyków, bo nie każdy może wykazać się dużą aktywnością fizyczną.

6. I na koniec - drodzy nauczyciele, wychowawcy - zadbajmy o siebie, o swoją kondycję psychiczną i fizyczną.

To, co zaproponowaliśmy powyżej jest dopiero wstępem do pracy, jaka nas czeka w przyszłym roku szkolnym. Wasze obserwacje, wasze refleksje pozwolą na skonstruowanie programów pomocowych dla uczniów i wyznaczą kierunki pracy wychowawczej. Nie dajcie się zwieść prostocie hasła „nadrabiamy relacje, a nie edukację”. Będziemy bowiem kształtować nowe umiejętności nawiązywania i utrzymywania relacji, gdyż nasza rzeczywistość będzie już inna od tej, która była wcześniej.

Joanna Gruszczyńska - Pracownia Wychowania i Profilaktyki ŁCDNiKP

Edukacyjne możliwości chmury cyfrowej ogranicza tylko ludzka wyobraźnia...

DLACZEGO OFFICE 365?

Office 365 to wielofunkcyjna chmura cyfrowa wypełniona zintegrowanymi aplikacjami, niezwykle przydatnymi w pracy każdego dyrektora szkoły, nauczyciela i pracownika administracji szkolnej oraz w nauce każdego ucznia. Oprócz popularnego pakietu biurowego, za pomocą którego można tworzyć dokumenty indywidualnie i zespołowo, Office 365 oferuje wiele ciekawych usług, które między innymi umożliwiają: korzystanie z bezpiecznej poczty z zastosowaniem ujednoliconych adresów, planowanie pracy i zarządzanie nią, korzystanie z wirtualnego dysku o pojemności 5 TB przez każdego użytkownika, tworzenie kalendarzy indywidualnych i zespołowych, tworzenie interaktywnych, multimedialnych prezentacji, publikacji i filmów, utworzenie szkolnego kanału filmowego, organizowanie spotkań „na żywo”.

Co zdecydowało o tym, że system Office 365 stał się wyjątkowym rozwiązaniem w okresie pandemii? Mogłoby się wydawać, że zastosowanie jego narzędzi informatycznych umożliwi organizację zajęć dydaktycznych jedynie w zakresie bardzo ograniczonym. Po głębszej analizie funkcjonalności rozwiązań tej chmury cyfrowej można jednak z całą pewnością stwierdzić, że możliwości wykorzystania Office 365, a szczególnie usługi Teams, jest ograniczone jedynie wyobraźnią ludzką! Konieczność organizacji zdalnego kształcenia zmobilizowała wielu nauczycieli do poszukiwań rozwiązań dydaktycznych aktywizujących i motywujących uczniów do podnoszenia kompetencji w różnych obszarach. Chmura Office 365 umożliwia zarówno pracę indywidualną, jak i zespołową. Każdy uczeń może korzystać z zasobów cyfrowych przygotowanych przez nauczyciela, wraz z innymi kolegami realizować projekty w wydzielonych obszarach, współredagować dokumenty, dyskutować w mniejszych grupach, samodzielnie rozwiązywać zadania. Środowisko Office 365 doskonale - i coraz doskonale! - spełnia rolę efektywnej platformy do zdalnego kształcenia. Za jej pomocą można zorganizować zajęcia stosując założenia edukacji konstruktywistycznej, zgodnie z którymi uczeń wytwarza nową wiedzę na podstawie posiadanej już wcześniej i na podstawie doświadczeń zdobytych podczas podjętych działań edukacyjnych. Cechą charakterystyczną tego podejścia jest zmiana roli nauczyciela, który staje się doradcą, tutorem, facylitatorem. Ważne jest postawienie przed

uczniemi zadania w sposób ciekawy, motywujący ich do poszukiwań, wykonywania doświadczeń i eksperymentów, projektowania i tworzenia określonych konstrukcji, analizowania informacji i wyciągania wniosków. W trakcie wykonywania zadań uczeń lub grupa uczniów nie może pozostać osamotniona. Nauczyciel - poprzez fora dyskusyjne lub w tzw. obszarze współpracy - naprowadza, wspiera i motywuje uczniów do twórczych działań. Może też wskazać uczniom w zasobach edukacyjnych (biblioteka zasobów, repozytorium) dodatkowe źródła informacji pomocne w rozwiązywaniu problemów. Efekty prac - w postaci filmów, prezentacji, fotografii, analiz w dokumentach tekstowych, arkuszach kalkulacyjnych - wraz z wnioskami powinny być przez uczniów zaprezentowane na forum klasy za pośrednictwem np. webinarium. Dyskusja podczas takiego spotkania, moderowana przez nauczyciela, powinna usystematyzować wiedzę ucznia. Jest to dobry moment do sformułowania uogólnień, definicji, podania zasad na podstawie efektów wykonanych zadań. Finalnym elementem procesu dydaktycznego jest tutaj sprawdzenie wiedzy uczniów poprzez przeprowadzenie interaktywnego testu na platformie edukacyjnej. Wyniki testu pokażą nauczycielowi, czy zaprojektowany proces dydaktyczny przyniósł oczekiwane rezultaty.

Funkcjonalności Office 365 tworzą bar-

dzo rozległe pole do działań edukacyjnych. Istotna dla ich efektywnego prowadzenia jest możliwość wsparcia pracy nauczyciela w zakresie:

- organizacji stanowiska pracy wyposażonego nie tylko w komputer, ale też w dodatkowe urządzenia, takie jak kamera, tablet graficzny, drugi monitor i środki dydaktyczne dotyczące tematyki prowadzonych zajęć;
- doskonalenia umiejętności wykorzystania usług Office 365 w organizacji zdalnych zajęć dydaktycznych uwzględniających różne formy pracy uczniów, z zastosowaniem metod pobudzających ich aktywność edukacyjną.

Dlatego Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zaprasza wszystkich nauczycieli do korzystania z oferowanych w tym zakresie usług. Zachęcamy również do dzielenia się własnym doświadczeniem w prowadzeniu zdalnych zajęć. Nauczyciele, którzy chcieliby zaprezentować swoje osiągnięcia w zakresie wykorzystania technologii informacyjnej mają możliwość dołączenia się do Programu Microsoft Innovative Educator Expert (<https://aka.ms/programMIEE>). Aplikacje na rok szkolny 2020/21 są przyjmowane od 6 maja do 15 lipca 2021 r. Serdecznie zapraszamy!

*Tekst i zdjęcie: Anna Koludo
- LCDNiKP*

Rok pracy zdalnej, ale efektywnej...

PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDZAWODOWEJ SPROSTAŁA NOWYM WYZWANIAM

Edukacja przedzawodowa jest pierwszym i zarazem bardzo ważnym krokiem w procesie kształcenia dla rynku pracy. Jej podstawowym celem - realizowanym przez Pracownię Edukacji Przedzawodowej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego - jest przygotowanie uczniów do życia w cywilizacji technicznej, osvajanie ich ze współczesną techniką oraz z technologią wytwarzania różnych produktów, a także prezentowanie zawodów. Wszystko to ma sprzyjać procesowi myślenia, działania, wyzwania inicjatyw i twórczych poszukiwań. Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP w roku szkolnym 2020/2021 pracowała zdalnie. Kształcenie uczniów i doskonalenie zawodowe nauczycieli techniki wymagało poznania i zastosowania narzędzi informatycznych do komunikowania się ze szkołami online. Sprostaliśmy temu wyzwaniu i efektywnie zrealizowaliśmy założony program działań edukacyjnych, obejmujący zaprezentowane poniżej przedsięwzięcia.

Edukacyjne zajęcia pozaszkolne dla dzieci odbywały się zdalnie, podczas lekcji techniki w szkołach. Uczniowie poznawali zawód stolarza, narzędzia do ręcznej obróbki drewna, kolejne etapy procesu technologicznego - oglądając filmy instruktażowe, przygotowane w pracowniach ŁCDNiKP. Dowiedzieli się także, jak bezpiecznie korzystać z narzędzi. Utrwaleniem poznanych czynności technologicznych przy ręcznej obróbce drewna było wykonanie dokumentacji technicznej. Zdalne zajęcia dla uczniów prowadzono również z zakresu mechanicznej obróbki drewna oraz z zakresu elektroniki.

Warsztaty dla nauczycieli pozwoliły im w pełni poznać możliwości Office 365.

Uczestnicy tworzyli pokoje w Teams, opracowywali testy w Forms, ćwiczyli obróbkę filmów w Stream, przygotowywali prezentacje w Sway, umieszczali materiały w Notesach zajęć. Korzystali także z prostego w obsłudze narzędzia Padlet, w którym tworzyli lekcje dla uczniów, gromadząc w jednym miejscu różnego rodzaju materiały cyfrowe. Podczas zajęć szczególną uwagę zwrócono na pracę w grupach i indywidualizację kształcenia, którą dają omawiane narzędzia informatyczne. Tradycją naszej Pracowni jest prowadzenie zajęć, podczas których nauczyciele praktycznie poznają różne techniki artystyczne, możliwe do zastosowania podczas lekcji. Ze względu na sytuację epidemiczną dotychczasowe warsztaty twórcze zostały tu zastąpione opracowaniem instrukcji do wykonania przykładowych prac. Zaprezentowano nowe techniki, możliwe do wykorzystania przez dzieci w czasie pracy zdalnej. Ważne było też wsparcie nauczycieli w opracowaniu regulaminów, kontraktów, zasad bezpiecznej pracy - podczas wykonywania prac manualnych w domu.

XIX Konkurs Wiedzy Technicznej ze względu na epidemię przeprowadzony został w formie zdalnej. Zarówno podczas eliminacji szkolnych, jak i w zmaganiach finałowych, zorganizowanych podczas eTargów Edukacyjnych - Łódź 2021, uczniowie rozwiązywali test w aplikacji Forms oraz wykonywali zadanie projektowe. W organizacji i przygotowaniu konkursu dużą rolę odegrali nauczyciele naszego Zespołu ds. Wspierania Uczniów Uzdolnionych Technicznie. Konkursu Wiedzy Technicznej adresowany jest do uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, a jego cele to: rozwijanie zainteresowania techniką i inspirowanie do kreatywności, podnoszenie pozio-

mu kultury technicznej, a także rozbudzanie zainteresowania zawodowymi technicznymi. W tym roku do konkursu zgłosiły się Szkoły Podstawowe nr 51, 64, 81, 120, 141, 173 oraz SP Kornelówka-Przystań. Pierwsze miejsce uzyskał uczeń SP nr 141, drugie - uczennica SP nr 51, trzecie - uczennica SP nr 64, czwarte - uczeń SP nr 81.

Łódzki Turniej „Przygoda z przepisami ruchu drogowego” przeprowadzono w tym roku w dostosowanej do możliwości formule. Uczniowie indywidualnie wykonywali pracę plastyczną w formie książeczki na temat „Z odbłaskiem bezpieczniej” oraz pisali opowiadanie nawiązujące do swoich rysunków. Zrezygnowano z etapu, podczas którego drużyny rywalizowały ze sobą, rozwiązując różnego rodzaju zadania z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP organizuje Łódzki Turniej „Przygoda z przepisami ruchu drogowego” już od 18 lat. Jego współorganizatorami są: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodzi, Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Motorowego oraz Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Łodzi. W turnieju biorą udział uczniowie z klas II i III łódzkich szkół podstawowych. Jego celem jest przygotowanie do świadomego uczestnictwa w ruchu drogowym, zwrócenie uwagi na zagrożenia, promowanie bezpiecznych zachowań, a także rozwijanie kreatywności, uzdolnień plastycznych i wrażliwości artystycznej dzieci. Laureatami tegorocznej edycji turnieju zostali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 120 (pierwsze miejsce), Szkoły Podstawowej nr 7 (drugie miejsce), Szkoły Podstawowej nr 109 (trzecie miejsce) i Szkoły Podstawowej nr 190 (czwarte miejsce).

Edukacja prozawodowa obejmowała koordynację przez Pracownię Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP - we współpracy z Pracownią Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP - ogólnołodzkiego projektu „Modelowanie szkolnymi/przedszkolnymi systemami orientacji zawodowej”. Do tegorocznej szóstej edycji przystąpiły Przedszkola Miejskie nr 55 i 185 oraz Szkoły Podstawowe nr 3, 24, 30, 33, 55 i 64. Przedsięwzięcie było zespołowym, planowym działaniem uczniowskim, mającym na celu poznanie zawodów. Uczniowie w grupach pracowali metodą projektu, a rezultaty pracy prezentowali na forum klasy i szkoły w aplikacji Teams.

Tekst i zdjęcia: Barbara Preczyńska i Bożena Piekarska - ŁCDNiKP

W tym roku szkolnym na odległość...

DORADZTWO ZAWODOWE W ŁCDNiKP

Działania Ośrodka Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego ukierunkowane są na:

- wspieranie szkół w organizacji i realizacji przedsięwzięć w ramach Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego we wszystkich typach szkół,
- udzielanie wsparcia w wyborze kolejnego etapu kształcenia uczniom szkół podstawowych oraz ich rodzicom,
- organizowanie zajęć grupowych w ramach orientacji zawodowej i edukacji przedzawodowej w klasach I-III oraz IV-VI szkół podstawowych,
- udzielanie wsparcia uczniom szkół ponadpodstawowych w wyznaczaniu celów i sporządzaniu planu rozwoju w ramach doradztwa zawodowego indywidualnego.

Celem doradztwa zawodowego indywidualnego jest pomoc uczącym się w osiągnięciu obiektywnej znajomości samego siebie, wyzwoleniu aktywności i inicjatywy, doprowadzeniu do podjęcia decyzji w sposób samodzielny, ustaleniu celów do rozwoju, opracowaniu indywidualnego planu rozwoju zawodowego. Podczas spotkań doradcy zawodowi badają predyspozycje zawodowe, zdolności, zainteresowania, style uczenia się, temperament, udzielają informacji zawodowych – m.in. o zadaniach wykonywanych w określonych zawodach i sytuacji na rynku pracy, analizują z uczniem, a także rodzicem możliwości dalszego kształcenia, wspierają w ustaleniu trafnej decyzji o wyborze szkoły i zawodu. Proces podejmowania decyzji wspomagają: wywiad, obserwacja oraz metody testowe - testy zainteresowań i preferencji zawodowych, testy psychologiczne, testy zdolności intelektualnych, testy osobowości. Testy osobowości, mające za zadanie ocenę osobowości uczącego się i jego zachowań, odnoszą się do jego relacji z otoczeniem, co jest istotne, gdyż pewne cechy osobowości mogą ułatwiać wykonywanie przyszłych zadań zawodowych i osiąganie satysfakcji w pracy. Testy zainteresowań pomagają ustalić skłonności do wykonywania określonych typów zajęć, osobiste zainteresowania i preferencje. Zajęcia grupowe poszerzają wiedzę uczniów niezbędną do rozwiązania określonych problemów, doskonalą ich umiejętności interpersonalne. Podczas zajęć grupowych pojawiają się często pomysły, które mogłyby nie powstać podczas pracy indywidualnej, łatwiej można przełamać pewne stereotypy, tworzy się wiele rozwiązań ze względu na zwiększony poten-

cjał twórczy, występuje zróżnicowany poziom wiedzy, umiejętności i doświadczeń.

Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP adresuje swoje działania także do rodziców, umożliwiając im przeprowadzenia indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym w Punkcie Konsultacyjnym Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP lub online. Wiele przedsięwzięć adresowanych jest do nauczycieli, wychowawców. Na początku każdego roku szkolnego w ośrodku prowadzona jest diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze, następnie proponowane są różnorodne formy doskonalenia - kursy, warsztaty, konferencje. Podczas zajęć tworzone są warunki do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą. Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP organizuje i współorganizuje konkursy, w których biorą udział szkoły (np. „O przyszłości marzę teraz”, „Zawody przyszłości”). Podejmuje także działania w obszarze edukacji przedzawodowej, w ramach których uczniowie doskonalą zdolności manualne oraz rozpoznają nowoczesne maszyny i urządzenia. Ważnym instrumentarium są wydawane przez ŁCDNiKP publikacje, m.in. zeszyty metodyczne i poradniki, w których prezentowane są dobre praktyki i upowszechniana jest idea doradztwa zawodowego w szkołach. Tworzymy bazę informacyjną dla celów doradztwa zawodowego, w tym informatory o zawodach i kwalifikacjach, w których kształcą łódzkie szkoły, scenariusze zajęć w obszarze doradztwa zawodowego z uczniami, materiały wspierające osoby prowadzące doradztwo zawodowe w szkołach.

Najnowsze opracowania Ośrodka Doradztwa Zawodowego można znaleźć w „Zeszytach...” publikowanych przez Wydawnictwo ŁCDNiKP. W „Zeszyty nr 1/2021” Ewa Koper, Małgorzata Sienna i Marek Wilmowski omawiają „Doradztwo zawodowe zdalne”. „Epidemia wirusa COVID-19 sprawiła, że konieczne było podjęcie działań z zakresu szeroko pojętego doradztwa zawodowego w formach zdalnych - piszą we wstępie. - Doradztwo indywidualne i grupowe, warsztaty, badanie predyspozycji zawodowych, wycieczki zawodoznawcze, kursy, konferencje, spotkania zespołów metodycznych, innowacyjnych - wszystkie te działania do czasu pandemii polegały przede wszystkim na bezpośrednich kontaktach z naszymi klientami: nauczycielami, uczniami, ich rodzicami. Nowa sytuacja była wyzwaniem - jak efektywnie realizować doradztwo zawodowe na odległość?” Wyzwaniu udało się sprostać. Dzięki wykorzystaniu

narzędzi udostępnionego całej łódzkiej edukacji pakietu Office 365, Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP kontynuował online efektywną działalność w wielu zakresach: prowadząc kursy metodyczne dla nauczycieli, tworząc i udostępniając prezentacje, quizy i ćwiczenia do wykorzystania w pracy zdalnej z uczniami, organizując konsultacje grupowe dla rodziców uczniów klas VIII, konsultacje indywidualne dla uczniów klas VIII i ich rodziców oraz konsultacje indywidualne dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a także spotkania zespołów zadaniowych, metodycznych i innowacyjnych. „W publikacji - piszą autorzy - dzielimy się refleksjami naszymi i uczestników różnych form doskonalenia. Prezentujemy wyzwania i ograniczenia związane z prowadzeniem doradztwa zawodowego zdalnie. Taka forma okazała się także szansą rozwoju umiejętności kształcenia na odległość oraz możliwością wykorzystania uzyskanych doświadczeń w doskonaleniu stacjonarnym.” Tematem „Zeszytu nr 2/2021” jest „Badanie predyspozycji zawodowych młodzieży”, będące szczególnie istotnym wymiarem działalności Ośrodka Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP. Jak bowiem podkreśla Agnieszka Bugajska-Możyszek, autorka opracowania: „Różnorodne, systematyczne, rzetelne badanie predyspozycji oraz zainteresowań młodzieży przez doradców zawodowych (...) na różnych etapach kształcenia jest bardzo potrzebne, aby uczniowie poznali swoje mocne strony, zdolności, umiejętności. Buduje to ich poczucie własnej wartości i przekłada się bezpośrednio na wyższy poziom świadomości podczas dokonywania wyborów edukacyjnych i zawodowych. Uczniowie w Łodzi mają unikatową szansę bezpłatnego skorzystania z kompleksowego badania predyspozycji zawodowych, a ponadto ze wspierającej rozmowy z doradcą zawodowym, w celu określenia swojego potencjału i dokonania dobrych dla siebie wyborów.” Aktualne możliwości wyboru kierunku kształcenia zawodowego w technikum lub szkole branżowej prezentuje „Zeszyt nr 3/2021”, opracowany przez Maię Michalak i Małgorzatę Sienną w formie informatora: „Zawody – kwalifikacje. Kształcenie zawodowe w łódzkich szkołach 2021/2022”

*Małgorzata Sienna - Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP
(współpraca Tomasz Misiak – ŁCDNiKP)*

Jaki pracownik, jaki zawód...

BADAMY RYNEK PRACY DLA EDUKACJI

Współczesny rynek pracy i zachodzące na nim zmiany spowodowane gwałtownym wkraczaniem nowych technologii oraz szybkim postępowaniem naukowo-technicznym są dla całej edukacji, a szczególnie przedzawodowej i zawodowej, źródłem poważnych wyzwań. Sprostanie im wymaga budowania sprzężenia zwrotnego w układzie szkoła - pracodawcy celem dostosowywania procesów uczenia się do dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. Aby ten cel osiągnąć w strukturach Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego powstało Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji, którego zadaniem jest monitorowanie potrzeb oraz oczekiwań pracodawców wobec przyszłych pracowników oraz zapewnienie dostępu do aktualnych informacji na temat zapotrzebowania rynku pracy. Rezultaty prac prowadzonych w Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP, w postaci różnego rodzaju publikacji, ekspertyz, konsultacji, są ważnym źródłem informacji dla projektowania zmian w kierunkach kształcenia oraz dla określania nowych specjalizacji i kwalifikacji, pożądanych i oczekiwanych z punktu widzenia pracodawców. Przedsięwzięcie badawcze, o którym można powiedzieć, że stało się wizytówką działań zespołu ORPdE, to projekt „Jaki pracownik, jaki zawód?”. Opiera się on na szczegółowej analizie internetowych ofert pracy. Pierwsza edycja, która zapoczątkowała cykl, została zrealizowana w 2010 r., a badanie powtarzane jest w kolejnych latach. Zbierane są oferty zamieszczane w portalu pracuj.pl, w pierwszym półroczu każdego roku, w województwie łódzkim. Wybór źródła danych nie jest przypadkowy, ponieważ ogłoszenia zamieszczane w tej witrynie są w większości dokładnie sformułowane przez pracodawców. Opisują oni nie tylko wymagania rekrutacyjne, ale także najważniejsze zadania na stanowisku, na które prowadzony jest nabór oraz oferowane pracownikom benefity. Celem projektu

jest sprawdzenie częstotliwości występowania ogłoszeń o rekrutacji na określone stanowiska w poszczególnych sektorach gospodarki województwa łódzkiego. Badanie pozwala także określić najważniejsze dla pracodawców kompetencje przyszłych pracowników w poszczególnych branżach. Od 2010 roku zrealizowanych zostało już jedenaście edycji projektu. Stanowią one dobry materiał porównawczy, pozwalający śledzić trendy i zmiany na rynku pracy regionu łódzkiego na przestrzeni ostatniej dekady. Każdorazowo opracowywany jest raport, który upowszechniamy na stronie internetowej ŁCDNiKP (www.wckp.lodz.pl, zakładka „Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji”) w naszej e-Bibliotece oraz przekazujemy w formie drukowanej zainteresowanym szkołom, instytucjom i osobom. Pragniemy, by dzięki działaniu naszego zespołu współpraca między edukacją a pracodawcami była coraz pełniejsza, a uczący się uzyskiwali kwalifikacje, wiedzę i umiejętności pożądane na rynku pracy. Dlatego też w każdym roku szkolnym staramy się w naszych badaniach podejmować tematykę wybranej branży, poddając ją szczegółowej obserwacji, której owocem jest raport stanowiący kompendium wiedzy o edukacji i rynku pracy z danej dziedziny. Na początku bieżącego roku ukazał się najnowszy z raportów, będący wynikiem prac przeprowadzonych w roku szkolnym 2019/2020, ukazujący branżę spożywczo-gastronomiczną. Celem przeprowadzonych prac było określenie sytuacji branży w Łodzi i w regionie łódzkim, poznanie opinii uczących się o kształceniu w szkołach zawodowych o właściwych dla niej profilach oraz określenie zapotrzebowania na pracowników w branży spożywczej i gastronomicznej. Stosując różnorodne techniki badawcze i zbierając informacje od trzech grup respondentów: pracodawców, przedstawicieli edukacji oraz uczących się ustalono między innymi rozmiar i strukturę popytu na pracowników z tego obszaru na terenie Łodzi, kompetencje zawodowe i społeczne oczekiwane przez pracodawców branży spożywczej i gastronomicznej od pracowników, stopień dostosowania programów kształcenia w analizowanych zawodach do potrzeb rynku pracy oraz kształt współpracy na linii pracodawca – szkoła, z uwzględnieniem oczekiwań każdej ze stron. Wnioski i rekomendacje, sformułowane na podstawie opracowanego materiału, mogą posłużyć do wprowadzenia modyfikacji w formie i treściach kształcenia w analizowanych zawodach. Publikacja jest dostępna w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej. W naszej eBibliotece można znaleźć też publikacje będące efektem wcześniej prowadzonych przez Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji prac, na przykład „Diagnoza łódzkiego rynku pracy w obszarze beauty” czy „Kobieta sukcesu na łódzkim rynku pracy”. Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP nie tylko prowadzi długofalowe projekty, ale również stara się dostarczać bieżące informacje o tym, co dzieje się na lokalnym - wojewódzkim i łódzkim rynku pracy.

Opierając się na stałym monitoringu ofert pracy z portalu pracuj.pl badamy, jak zmienia się bieżące zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych branżach oraz jakie zawody i kwalifikacje są pożądane przez pracodawców. Jako źródła informacji wykorzystujemy również dane gromadzone przez GUS oraz urzędy pracy. Ponadto czerpiemy wiadomości z lokalnych mediów o najnowszych inwestycjach, wchodzących na lokalny rynek firmach oraz innych wydarzeniach mających wpływ na kształtowanie się łódzkiego rynku pracy. Różnorodne materiały są w zespole opracowywane, w wyniku czego po zakończeniu każdego kwartału powstaje zwięzła informacja zbiorcza, dzięki której można dowiedzieć się między innymi, jak zmienia się stopa bezrobocia w naszym regionie, w jakich branżach jest najwięcej ofert pracy, jakich pracowników w wybranych sekcjach poszukują pracodawcy oraz co dzieje się na rynku inwestycji pod kątem tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto od momentu wkroczenia do życia codziennego i gospodarczego pandemii koronawirusa stale monitorujemy i pokazujemy jej wpływ na gospodarkę. Spoglądając na najnowsze informacje szczególnie chcielibyśmy polecić pierwszą tegoroczną, w której porównujemy to co się dzieje w ofertach pracy nie tylko w poprzednim roku pandemicznym, ale również w tym poprzedzającym pandemię. Polecamy również opracowanie z IV kwartału minionego roku, podsumowujące to, co wydarzyło się w całym roku 2020. Wszystkie aktualności są dostępne w naszej zakładce na stronie internetowej ŁCDNiKP (www.wckp.lodz.pl), w dziale: Aktualności - Regionalny Rynek Pracy. Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji jest także organizatorem zajęć edukacyjnych, kierowanych do uczniów łódzkich szkół. Ich tematem jest sytuacja na rynku pracy w Łodzi i w województwie łódzkim. Przekazujemy informacje dotyczące poziomu zapotrzebowania na pracowników w różnych branżach oraz oczekiwań pracodawców wobec kandydatów do pracy. Pokazujemy trendy, które można zaobserwować w strukturze gospodarki regionu, a także zwracamy uwagę na pojawiające się zmiany. Tematykę każdorazowo dostosowujemy do zainteresowań zawodowych młodzieży. Naszymi odbiorcami są łódzkie szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, technika oraz szkoły branżowe. Celem konsultacji jest przybliżenie młodzieży sytuacji na rynku pracy regionu łódzkiego, a co za tym idzie, pomoc w wyborze dalszej drogi kariery zawodowej.

Wszystkich zainteresowanych działaniami i publikacjami Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej, a także do bezpośredniego kontaktu z naszym zespołem.

*Anna Gębarowska-Matusiak,
Jadwiga Kaczmarska-Krawczak,
Jarosław Tokarski - Obserwatorium
Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP*

Jaś i Małgosia

Piekarstwo Cukiernictwo Jaś i Małgosia Romanowscy

Spółka Jawna

ul. Strykowska 79/81

91-614 Łódź

tel. 42 659 73 07

www.jasimalgosia.com.pl

eTargi Edukacyjne – ogromna praca i ogromny sukces

7900 odwiedzających, oferta edukacyjna 67 łódzkich szkół ponadpodstawowych, 158 wydarzeń towarzyszących i 3943 ich uczestników, akcja promocyjna obejmująca 12 tysięcy osób! To imponujący bilans zorganizowanych dzięki inicjatywie i staraniom Urzędu Miasta Łodzi oraz Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego eTargów Edukacyjnych - Łódź 2021, które ze względu na pandemię musiały zastąpić tradycyjne targi stacjonarne. Ich przeprowadzenie wymagało wielkiego wysiłku, było prawdziwym wyzwaniem. Z pewnością wartym podjęcia, bo przygotowana i administrowana przez LCDNiKP

strona internetowa www.targi.wckp.lodz.pl efektywnie wsparła ósmoklasistów i ich rodziców w podejmowaniu niełatwych decyzji o wyborze drogi dalszego kształcenia. Informacyjne oddziaływanie targowej strony znacząco wspomogły przygotowane przez LCDNiKP i poszczególne szkoły wydarzenia towarzyszące, adresowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, takie jak m.in. konferencja i konsultacje „Moje dziecko wybiera szkołę ponadpodstawową”, XI Weekend z Technologią Informacyjną „Edukacja na wirtualnej ścieżce”, konferencje „Organizacja kształcenia zdalnego i uczenia” oraz „Między tradycją a innowacją”.

eTargi Edukacyjne – Łódź 2021 to ze strony Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego ogromna praca, ale i ogromna satysfakcja. Niesie ją sukces przedsięwzięcia, a wzmacniają słowa podziękowania, jakie skierowała do dyrektora Janusza Moosa w liście gratulacyjnym Wiceprezydent Miasta Łodzi Małgorzata Moskwa-Wodnicka, podkreślając merytoryczne i organizacyjne zaangażowanie LCDNiKP w zapewnienie łódzkim ósmoklasistom w trudnym czasie pandemii kompendium wiedzy o szkołach średnich.

Tomasz Misiak - LCDNiKP

Uczenie się pełne entuzjazmu, czyli o wyzwaniu aktywności dzieci

Z dużym zainteresowaniem spotkała się zorganizowana przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego konferencja „Wczesne nauczanie języka angielskiego”. Gościem spotkania była dr Dorota Radziszewska, autorka licznych publikacji z zakresu wczesnej edukacji, która od kilku lat prowadzi nowatorską placówkę: Przedszkole Uniwersytetu Łódzkiego. Na-

uczycielki z tego przedszkola - Paulina Gieróń i Marta Lewkowicz - zaprezentowały wiele ciekawych propozycji prowadzenia zajęć metodą Marii Montessori. Z kolei Sylwia Grecka ze Szkoły Podstawowej nr 35 w Łodzi poruszyła niezwykle ważny i trudny temat pracy z dziećmi z grupy ryzyka dysleksji na zajęciach języka angielskiego. Natomiast Joanna Kirsz ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Zgierzu

przedstawiła nowatorską metodę pracy z Gimkit-narzędziem służącym aktywizacji uczniów na lekcjach angielskiego oraz innych przedmiotów. Oprócz podstawowych materiałów służących kształceniu najmłodszych uczniów bardziej niż ci starsi potrzebują dodatkowych pomocy, wykorzystywanych na różne sposoby. Należy im także zapewnić takie warunki, w których zostanie zaspokojona potrzeba zabawy i fizycznej aktywności. Do takiej tematyki nawiązała w swoim wystąpieniu Katarzyna Wankiewicz, nauczycielka z Przedszkola Miejskiego nr 192 w Łodzi, która podkreśliła, jak ważne jest, aby podczas zajęć zmieniać rodzaje zadań, przeplatając je grami i zabawami ruchowymi. Należy wykorzystać naturalną ciekawość dziecka, chęć do nauki oraz otwartość. Zabawa to czynność najlepiej znana dziecku, stąd sięganie do niej w edukacji językowej jest naturalną metodą motywująca dzieci do aktywnej pracy. Mnóstwo energii twórczej, zaangażowania i pomysłowości zaprezentowała w swoim wystąpieniu Monika Skobel, nauczycielka ze Szkoły Podstawowej nr 139 w Łodzi, która zwróciła uwagę na to, że należy pozwolić dzieciom na wielorakie formy ekspresji: teatralnej, plastycznej, muzycznej. Zatem śpiewamy, tańczymy, „czarujemy” i używamy wielu pomocy dydaktycznych, które przyciągną uwagę dziecka. Należy też wykorzystać to, że dzieci mają mniej obaw w mówieniu w języku obcym niż dorośli, ponieważ nie są obciążone bagażem negatywnych doświadczeń, który mógłby ograniczyć ich wyobraźnię. Powinniśmy zatem wykorzystać ich ciekawość, chęć do nauki oraz otwartość. Jednak bardzo ważny w pracy z małymi dziećmi jest także... porządek, który daje im poczucie bezpieczeństwa i sprawia, że wiedzą, czego mają się spodziewać. Co ważne, porządek lekcji stacjonarnych powinien zostać zachowany również podczas zajęć online.

Beata Kwiatkowska - LCDNiKP

BIURO PODRÓŻY TRATERIA POLAND SP. Z O.O.

Tel. 602551688 / 883299778

Adres do korespondencji:

90-508 Łódź, ul. Gdańska 90

www.galaktykatravel.pl / biuro@galaktykatravel.pl

rezerwacja@galaktykatravel.pl

 GALAKTYKA
travel

ZAPRASZAMY NAUCZYCIELI I DYREKTORÓW DO WSPÓLORGANIZACJI:

- WYCIECZEK SZKOLNYCH
- ZIELONYCH SZKÓŁ
- KOLONII I OBOZÓW
- WARSZTATÓW JĘZYKOWYCH (Anglia, Malta, Włochy, Hiszpania Niemcy, Francja oraz inne destylacje)
- WYJAZDÓW INTEGRACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH
- WCZASÓW RODZINNYCH I WYJAZDÓW GRUPOWYCH SAMOLOTEM W KAŻDY ZAKĄTEK ŚWIATA

- ~ Zapewniamy profesjonalizm na każdym etapie współpracy
- ~ Sprawdzonej bazę noclegową w Polsce i Europie
- ~ Atrakcyjny program turystyczny
- ~ Kompetentnych pilotów i przewodników
- ~ Możliwość organizacji warsztatów szkoleniowych dla dzieci i nauczycieli przy współpracy z Fundacją INNOPOLIS
- ~ Komfort podróży ze sprawdzoną firmą przewoźową
- ~ Dojeżdżamy na spotkania z klientem

ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ DO NASZEGO OŚRODKA "NAD POTOKIEM" W GÓRACH

Położonego w malowniczej miejscowości uzdrowskiej, pięknego Beskidu Sądeckiego
- w Łomnicy Zdrój (34 km od Krynicy, 4 km od Słowacji, 6 km od Piwnicznej Zdrój)

Ośrodek znajduje się na wzniesieniu, z którego rozpościera się piękny widok na góry i lasy,
a w dole słychać szum górskiego potoku "Wapiennik".

do dyspozycji gości mamy 25 pokoi 2-4 osobowych z łazienkami, część z balkonami

~ jadalnię, świetlicę ze stołem do ponga, salę kominkową

~ **BASEN LETNI Z LEŻAKAMI**, wiatę grillową, duży parking

~ nasza szefowa kuchni gotuje pyszne, tradycyjne i regionalne posiłki

~ a my zapewniamy miłą, rodzinną atmosferę

SZLAKI
TURYSTYCZNE
WYCIĄGI
NARCIARSKIE

KĄCIK
MALUCHA
PING-PONG

W naszym Ośrodku organizujemy:

- wycieczki szkolne, zielone i białe szkoły

- kolonie, zimowiska, obozy

- wczasy rodzinne, długie weekendy

- **święta, Sylwestra, Boże Narodzenie, Wielkanoc**

- **imprezy integracyjne i szkoleniowe**, które możemy wzbogacić

o grilla z pieczonym baranem lub pstrągiem i zabawą

przy góralskiej kapeli połączonej z kuligiem

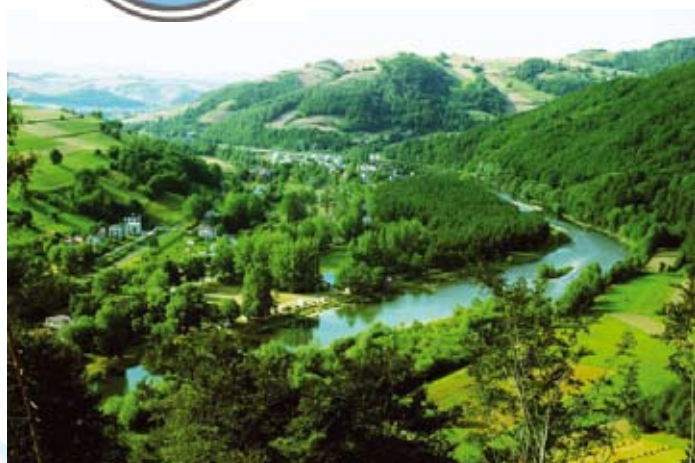
- **imprezy okolicznościowe:**

wesela (do 50 osób), komunie, przyjęcia rodzinne i inne

Nasza oferta znajduje się na stronie: www.nadpotokiem.com.pl

Zapraszamy do rezerwacji:

biuro@nadpotokiem.com.pl // Tel. 602551688 lub 501480765

„NIE” dla średniowiecza w nauce zawodu

Zmiany w szkolnictwie zawodowym są nieuniknione. Czasy, kiedy uczeń terminował u mistrza, sownie płacąc za ujawnienie tajemnic rzemiosła, na pewno nie wrócą. Dziś to pracodawca płaci uczniowi i mimo niekiedy atrakcyjnych ofert zainteresowanie nauką zawodu jest znikome, a na pewno zdecydowanie zbyt małe w stosunku do potrzeb zgłaszanych przez rynek pracy. Dlaczego zatem nie zmieniamy podejścia do nauki zawodu? Dlaczego nie poprawiamy warunków uczącym się?

Sformalizowanie procesu nauki zawodu nastąpiło w średniowieczu, kiedy to cechy zajęły się przygotowaniem młodzieży do wykonywania rzemiosła. Wprowadzono wówczas trzy kolejne etapy rzemieślniczego wtajemniczenia. W pierwszym, trwającym od roku do 7 lat, uczeń był terminatorem i nie otrzymywał wynagrodzenia. W drugim stawał się czeladnikiem, mógł zarabiać i doskonalić się w zawodzie. W trzecim uzyskiwał tytułu mistrza. Należy podkreślić, że możliwość uczenia się zawodu była wówczas wielkim przywilejem. Dzisiejsze odniesienie do nauki zawodu jest niestety zgoła inne. I nie poprawi się bez zmiany podejścia do szkolnictwa zawodowego, a przede wszystkim do ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu.

Jako wieloletni nauczyciel przedmiotów ekonomicznych i wychowawca w szkołach uczących zawodu, a przy tym doradca zawodowy, niejednokrotnie rozwiązywałam problemy związane z łamaniem praw młodocianego pracownika odbywającego praktyczną naukę zawodu u pracodawcy. Te problemy dotyczą przekraczania limitu godzin pracy wynikających z przepisów,

wypadków przy pracy i zmuszania do pracy na wysokości, ale nade wszystko wykonywania obowiązków niezwiązanych z zawodem. W efekcie młodzi adepci rzemiosła często wchodząc na rynek pracy po 3 latach nauki zawodu nie wiedząc do czego służy pistolet tapicerski, albo jak wymienić przegub w samochodzie, bo zwyczajnie takich czynności nie wykonywali. W zamian świetnie operują miotłą, kleją kartony lub pakują meble.

Takie podejście do praktycznej nauki zawodu kłóci się ze zmianami, jakie zaszły w naszym społeczeństwie. Mamy mniejszą dzietność, rosnący status rodzin, wyższe wymagania wobec tych którzy uczą i sprawują opiekę. Absolwenci szkół podstawowych bardzo często wybierają licea ogólnokształcące czy technika, zaś stosunkowo rzadko - w porównaniu do potrzeb zgłaszanych przez rynek pracy - branżowe szkoły I stopnia. A przecież nie wszyscy nadają się do liceum czy technikum, wielu uczniów zwyczajnie sobie tam nie radzi. Jednak mimo sugestii ze strony szkoły i doradców zawodowych dotyczących zmiany typu szkoły - uczeń i jego rodzice często brną dalej, twierdząc że matura i studia dają lepsze perspektywy. Niestety, często przychodzi rozczarowanie, kiedy po ukończonych studiach trudności w znalezieniu pracy nie pozwalają na osiągnięcie stabilizacji i niezależności finansowej...

Wróćmy do problematyki nauki zawodu i roli pracodawców w jej prowadzeniu. Drogi pracodawco! Pamiętaj, że czasy się zmieniły, średniowiecze nie wróci, musisz dostosować się do istniejących warunków zagospodarowując kapitał ludzki i młody narybek, który możesz kształtować. To

przywilej i wielka odpowiedzialność, dlatego: (1) gdy nie masz czasu dla ucznia – nie przyjmij go na praktyczną naukę zawodu; (2) pamiętaj, że uczeń to nie osoba, którą możesz rekompensować braki kadrowe, tylko młody człowiek, który potrzebuje twojej uwagi i wsparcia; (3) uwzględnij fakt, że dziś z uwagi na reformę szkolnictwa do zawodu przychodzi 14-letnie już dziecko.

Moim wielkim marzeniem zawsze było stworzenie miejsca nauki zawodu, gdzie: (1) wykonywanie prac niezwiązanych z zawodem będzie niemożliwe; (2) XXI wiek to nie tylko teoria, ale podejście do praktycznej nauki zawodu, spójne z rozwojem technologii i zmianami społecznymi; (3) zawsze jest czas dla ucznia, ale też czas na współpracę z rodzicem, zatroskanym o swoje dziecko; (4) szkolny pedagog znajdzie partnera w pracodawcy. I właśnie takie miejsce udało mi się stworzyć we współpracy z właścicielami firmy BENIX, która jest liderem w produkcji mebli tapicerowanych w Wielkopolsce, a dwa spośród kilku swoich zakładów ma w województwie łódzkim. Uważam, że jestem zawodową szczęściarą, bo wraz z właścicielami wdrażam autorski projekt, dzięki któremu uczniowie przychodzą na zajęcia uśmiechnięci. Bo nikt nie wykonuje prac niezwiązanych z zawodem, wynagrodzenie jest adekwatne do zaangażowania, premiuje się pracowitą młodzież, uczeń może podejść, zapytać i uzyskać zawsze pełną zrozumienia odpowiedź, rodzic może liczyć na rozmowę i zwrotną informację w sprawie dziecka - bez obawy, że jego syn czy córka, wrzuceni w machinę procesu produkcji, będą nadmiernie obciążeni pracą. Najlepszym dowodem zadowolenia jest dynamika rozwoju całego przedsięwzięcia. Otóż zaczęliśmy pracę z grupą 15 osób, która w ciągu 3 miesięcy zwiększyła się do 50, a po roku do ponad 70. Nie ma w tym żadnej magii, niczego nadzwyczajnego! Tylko po prostu - respektuje się przepisy, znajduje się czas dla młodego człowieka i jego spraw.

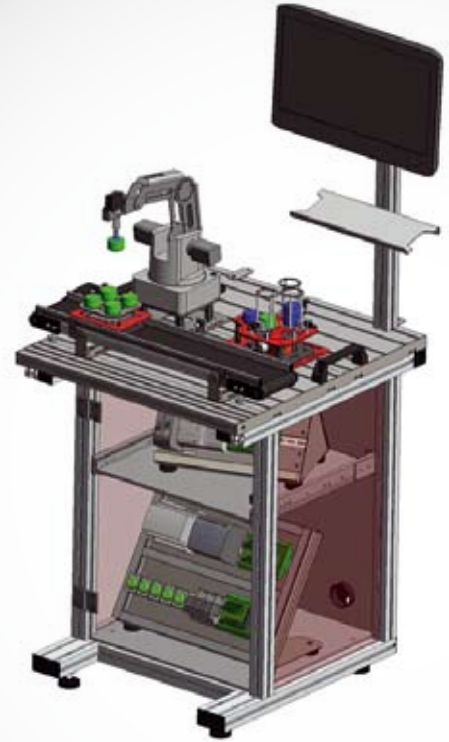
Szkolnictwo zawodowe trzeba uzdrowić, potrzebna jest właściwa diagnoza problemu i podjęcie takich działań, które dają wymierne efekty. My już to sprawdziliśmy, wiemy, co należy robić i że nie jest to takie trudne.

Monika Józefowska - Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Kępnie, Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie

MECHATRONIK
Artur Grochowski

RobLAB

wirtualne laboratorium
mechatroniczne

- ✓ projektowanie
- ✓ programowanie
- ✓ symulacja
- ✓ sterowanie obiektami wirtualnymi i rzeczywistymi

www.mechatronik.pl
biuro@mechatronik.pl
+48 660 414 460
+48 668 669 611

XX Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych

BIBLIOTEKA TO MIEJSCE MAGICZNE

Myśląc o dwudziestu już latach Łódzkiego Festiwalu Bibliotek Szkolnych przywołuję jego pomysłodawczynię – świętej już pamięci Bogusławę Walentę, naszego wspaniałego konsultanta, osobę, która walczyła o znaczenie bibliotek w systemie edukacji. Często rozmawialiśmy z Bogusią Walentą, a także ze współdziałającą z nią Bogusławą Staszewską, współtwórczynią rozwiązań edukacyjnych dotyczących bibliotek szkolnych – właśnie na temat roli biblioteki. I nazwaliśmy bibliotekę „miejscem magicznym”, miejscem, w którym dzieją się różne ciekawe rzeczy, gdzie nie tylko wypożycza się książki, ale też organizuje złożone i bardzo interesujące procesy edukacyjne.

Uczniowie, którzy w klasach lekcyjnych, w grupach czy indywidualnie, wykonują projekty mogą w każdej chwili przybyć do biblioteki i pozyskać, znaleźć informacje potrzebne

im do rozwiązania konkretnego problemu wynikającego z treści projektu. W bibliotece kształtujemy sądy analityczno-opisowe, wyjaśniające, wartościujące – w czytaniu, oglądaniu, spostrzeganiu, dialogowaniu z nauczycielami bibliotekarzami. W bibliotece można rysować, w bibliotece można tworzyć... Właśnie pod kierunkiem świątłych, proinnowacyjnych nauczycieli bibliotekarzy uczniowie tworzą w innowacyjnych bibliotekach: rysują, piszą wiersze, dokonują bardzo interesujących zapisów swoich spostrzeżeń, swojego oglądu rzeczywistości. A Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych sumuje tę ukierunkowaną na rozbudzanie i pielęgnowanie uczniowskiej kreatywności działalność bibliotek szkolnych, tę działalność w wymiarze proinnowacyjnym czy innowacyjnym.

Mamy liczne grono nauczycieli biblioteka-

rzy – świątłych edukatorów, świątłych pedagogów, którzy rozumieją funkcje i znaczenie biblioteki szkolnej w rzeczywistości dzisiejszej oraz w tych stanach procesów edukacyjnych, które będą funkcjonowały w najbliższej przyszłości. Biblioteka szkolna to różnego rodzaju nagrania, różnego rodzaju zasoby informacyjne, tak potrzebne uczącym się, którzy rozwiązują różnego rodzaju problemy wynikające z treści wykonywanych projektów.

W tym roku już po raz dwudziesty spotkaliśmy się - z konieczności online - na gali Łódzkiego Festiwalu Bibliotek Szkolnych. Życzę sukcesów edukacyjnych nauczycielom funkcjonującym w szkolnych bibliotekach i nauczycielom korzystającym z nich, dyrektorom, którzy prowadzą innowacyjne rozwiązania bibliotek szkolnych, a przede wszystkim uczącym się, którzy traktują bibliotekę jako miejsce do szukania informacji, miejsce, w którym można się samorealizować. Życzę powodzenia i radości w tworzeniu nowego!

Janusz Moos

*Dyrektor Łódzkiego Centrum
Dokształcenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego*

Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych - historia w wydaniu subiektywnym

Od samego początku jestem zaangażowana w ten niezwykły festiwal. Nie tylko zawodowo, ale również, a może nade wszystko – emocjonalnie. Dlatego nie potrafię napisać o nim z dystansem. Mogę tylko subiektywnie...

W bibliotece można robić wszystko

Propagatorką idei wyeksponowania roli szkolnej biblioteki w życiu ucznia, szkoły i środowiska była Bogusława Walenta, która we współpracy z Bogusławą Staszewską motywowała nauczycieli do podejmowania nowatorskich rozwiązań edukacyjnych i organizacyjnych promujących czytelnictwo, przez 15 lat przekonywała, że „w bibliotece można robić wszystko”. Od XV edycji Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych nosi imię Bogusławy Walenty, a jego niezmiennym hasłem jest tytuł ostatniego organizowanego przez nią wydania - „Pokochaj czytanie!” Organizatorem wydarzenia jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego działające pod dyrekcją Janusza Moosa, a koordynatorkami projektu od roku 2015 są konsultantki Ośrodka Nowoczesnych Technologii Informacyjnych ŁCDNiKP: Grażyna Bartzak-Bednarska i Barbara Langner.

Czytam i potrafię. Czytam i tworzę

Celem festiwalu jest szerzenie wśród uczniów szeroko rozumianej kultury czytelniczej. Różnorodność i atrakcyjność oferty festiwalowej umożliwiła młodym ludziom rozwijanie i prezentację własnych zainteresowań i talen-

**XX ŁÓDZKI FESTIWAL
BIBLIOTEK SZKOLNYCH**

JESTEM ŁÓDŹ

Organizator: Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Współorganizatorzy: [Logos of various educational and cultural institutions]

Patronat: [Logos of government and institutional patrons]

Opieka medialna: [Logos of media partners like TVP3 Łódź, Dziennik Łódź, etc.]

Sponsorzy: [Logos of sponsors like granice.pl, HELIOS, etc.]

tów, zaś realizacja wybranych zadań, niejako „przy okazji” - kształcenie całej gamy kompetencji istotnych dla samodzielnego i ustawicznego kształcenia. Dobór źródeł, wyszukiwanie i selekcja informacji, krytyczny odbiór treści literackich, tworzenie tekstów własnych, wykorzystanie w procesie powstawania prac konkursowych adekwatnych technik, zarówno tradycyjnych, jak i z zakresu IT, wreszcie posługiwanie się nowoczesnymi narzędziami komunikacji - stanowią bazę świadomego uczestnictwa w globalnej społeczności. Festiwal przybrał formułę konkursów adresowanych do różnych grup wiekowych. Tematykę konkursów wyznacza wspólne hasło, inne w każdej edycji. Intencje organizatorów zasygnalizowało hasło pierwsze „W bibliotece można robić wszystko”. Toteż zadania konkursowe, choć ograniczone wymogami regulaminowymi, dają uczestnikom szerokie pole do popisu. Młodzi ludzie realizują się jako aktorzy, lektorzy, literaci, krytycy, plastycy, fotograficy, dokumentaliści, edytorzy, filmowcy...

Łódź - miasto wielokulturowe. Szukać podobieństw, rozumieć różnice

Określenie „festiwal łódzki” zobowiązuje. Hasło drugiego festiwalu stało się motywem powracającym w kilku edycjach i przyczynkiem do odkrywania przez młodych ludzi przeszłości miasta i dostrzegania zachodzących w nim współcześnie zmian. Przypomnijmy: „Zwyczaje i obyczaje czterech łódzkich kultur”, „Niemieckimi śladami po Ziemi Obiecanej”, „Dusza polska i rosyjska. Rosja baśnią i bajką malowana”, „Miejsca pamięci, pamięć miejsc. W rocznicę zagłady łódzkiego getta”, „Jestem Łódź”... Teatryki przedstawiały legendy Łodzi i scenki obrazujące tradycje żydowskie, rosyjskie i niemieckie. Powstawały multimedialne encyklopedie miasta, artystyczne fotografie wykonane podczas wędrowek śladami miejsc i bohaterów literackich, projekty pocztówek. A w roku upamiętniającym likwidację łódzkiego getta uczniowie projektowali pomnik pamięci ofiar Zagłady.

Ja czytam, ty czytasz, my czytamy

Epikę i lirykę. Baśnie. Powieści historyczne i z dalekiego świata, ale też historie współczesne i bliskie - „O mnie, o tobie, o nas”. Poezję miłosną i poezję eksponującą swoje „muzyczne barwy”. Solo i w duecie, bo „Razem czytamy piękniej”, zwłaszcza, gdy „współlektorami” są rodzice lub dziadkowie: na scenie przed publicznością, przed mikrofonem nagrywając słuchowiska, przed kamerą kręcąc etiudy inspirowane utworami literackimi. „Sam przeczytałem”, więc mogę polecić innym. Uczestnicy dzielili się swoimi fascynacjami pisząc recenzje, eseje, tworząc dzienniczki lektur czy robiąc sobie modnego dziś bookface'a.

Biblioteka szkolna - drogą do sukcesu

Zwieńczeniem festiwalu są gale, którym wyjątkowego charakteru od początku nadawały ich miejsca: pałac Juliusza Roberta Kindermanna, Pałac Izraela Poznańskiego, łódzki Teatr Muzyczny... Gala jest momentem prezentacji i podsumowania kilkumiesięcznych

działań sztabu organizatorów i aktywności uczniów, przedstawienia i nagrodzenia finalistów konkursów, podziękowania nauczycielom i szkołom zaangażowanym w realizację projektu. Są dyplomy dla uczestników - uczniów, szkół i nauczycieli oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe fundowane przez sponsorów prywatnych i instytucjonalnych.

Dozwolone do lat 18?

Szczególnym wydarzeniem stały się osiemnaste urodziny festiwalu. Gala odbyła się w Teatrze Muzycznym, były przemówienia, wspomnienia i życzenia. Finaliści konkursów zaprezentowali swoje dokonania przed licznie zgromadzoną publicznością, wśród której pełnoletni już festiwal - jubilat ze wzruszeniem dostrzegł osoby, które asystowały przy jego narodzinach, wpierały pierwsze kroki i towarzyszyły dojrzewaniu. Po części oficjalnej goście zostali zaproszeni do foyer, gdzie - jak na „osiemnastkę” przystało - czekał na nich wielki tort i wystawa plakatów obrazujących historię unikatowego w skali światowej przedsięwzięcia.

Biblioteka bez granic

XIX Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych zakończył się w nietypowy sposób. W sytuacji zagrożenia epidemiologicznego zdecydowano o alternatywnej formule podsumowania. Bibliotekarze po raz kolejny pokazali, że są grupą zawodową o wysokich kompetencjach, ciągle doskonalącą swoje kwalifikacje, także w zakresie najnowszych technologii komunikowania się - i galę finałową przeprowadzono online. Mieliśmy wtedy nadzieję, że jest to rozwiązanie jednorazowe, czas niestety zwerifikował nasze oczekiwania.

Człowiek o złotym sercu

Dwudziestolecie festiwalu to także odpowiedni czas na podziękowanie jeszcze jednej grupie jego uczestników - nie zawsze widocznych w blasku światła gali, ale „zza kulis” zapewniających obsługę informatyczną, poligraficzną, techniczną, transport, dokumentację medialną, wykonujących całą listę prac, w efekcie których festiwal osiągnął status profesjonalnie przygotowanej i prowadzonej imprezy. Dziękujemy wszystkim ludziom o złotych sercach, dzięki którym Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych już od dwu dekad z sukcesem przekonuje, że „Czytanie wyróżnia!”.

Aleksandra Wielkopolan - Szkoła Podstawowa nr 12 w Łodzi

Festiwal po raz dwudziesty

Jubileuszowy XX Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych zorganizowano pod hasłem „Jestem Łódź!”, odwołując się do tematyki regionalnej. W konkursach uczestnicy wykorzystywali zadania wykorzystując publikacje o Łodzi. Uczniowie kl. I - III przygotowywali prace plastyczne na temat „Legends znad Łódki”, a uczniowie kl. IV - VI projekty kartek pocztowych „Moje miasto w pałacie barw”. Uczniowie klas VII - VIII recytowali wiersze w konkursie pod hasłem „Łódź słowami malowana”, natomiast młodzież ze szkół ponadpodstawowych przygotowywała prezentacje kom-

puterowe „Spacer tematyczny szlakiem...”, w których przedstawiała ciekawe miejsca w mieście powiązane wspólnym motywem. W tegorocznym festiwalu uczestniczyło 1080 uczniów z 45 szkół. W finale, do którego zakwalifikowano 205 prac i wystąpień, wyłoniono 40 laureatów i wyróżnionych. Ze względu na sytuację epidemiologiczną nie można było przeprowadzić przeglądu recytacji wierszy o Łodzi „na żywo”, toteż uczniowie przesłali organizatorom krótkie filmy ze swoimi wystąpieniami. Zdalnie obradowały komisje konkursowe, w formie dwugodzinnej konferencji online odbyło się również 22 kwietnia 2021 r. uroczyste podsumowanie festiwalu.

Barbara Langner - LCDNiKP

Hasła kolejnych edycji Łódzkiego Festiwalu Bibliotek Szkolnych

- I. W bibliotece można robić wszystko
- II. Szukać podobieństw, rozumieć różnice - Łódź wielokulturowa
- III. Zwyczaje i obyczaje czterech łódzkich kultur
- IV. Miejsca pamięci, pamięć miejsc. W rocznicę zagłady łódzkiego getta
- V. Niemieckimi śladami po Ziemi Obiecanej
- VI. Dusza polska i rosyjska. Rosja baśnią i bajką malowana
- VII. Ile Polski w każdym słowie. Łódź - dodaj do ulubionych
- VIII. Rodzina w bibliotece. Razem czytamy pięknie - wspólne czytanie z rodzicem
- IX. Biblioteka bez granic
- X. Biblioteka na 5
- XI. Biblioteka szkolna - laboratorium kultury
- XII. Biblioteka szkolna - droga do sukcesu
- XIII. Czytanie wyróżnia
- XIV. Ja czytam, ty czytasz, my czytamy
- XV. Pokochaj czytanie
- XVI. Podróże z książką
- XVII. Człowiek o złotym sercu
- XVIII. Książki o mnie, o tobie, o nas... dozwolone do lat 18
- XIX. Muzyczne barwy poezji
- XX. Jestem Łódź!

Przedstawiamy...

SZKOŁA EKSPERYMENTALNA - TECHNIKUM AUTOMATYKI I ROBOTYKI

Na mapie edukacyjnej Łodzi dwa lata temu pojawiła się nowa szkoła. To Technikum Automatyki i Robotyki, które zostało uznane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej za szkołę eksperymentalną, dzięki wprowadzeniu do systemu kształcenia zawodowego nowego zawodu: „technik automatyki i robotyki”. Absolwenci będą posiadali kwalifikacje i umiejętności niezbędne do projektowania, montowania, programowania i użytkowania układów i systemów automatyki przemysłowej, manipulatorów i robotów. Oznacza to ich dobre przygotowanie do użytkowania i kreowania nowych technologii. Obecnie do szkoły uczęszcza blisko 70 uczniów. Są kształceni w systemie modułowym, który pozwala na zdobywanie wiedzy teoretycznej w połączeniu z rozwijaniem umiejętności praktycznych. W ofercie edukacyjnej szkoły znajdują się także różnorodne zajęcia pozalekcyjne z zakresu automatyki i robotyki, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, a realizowane

między innymi we współpracy z Politechniką Łódzką. Na zajęciach z informatyki prowadzonych przez młodych naukowców zainteresowani uczniowie realizują indywidualne projekty, rozwijają zainteresowania, kształtują kompetencje, doskonalą umiejętności i planują ścieżkę własnego rozwoju zawodowego. Szkoła organizuje ponadto naukę programowania, która odbywa się ona w różnych blokach tematycznych, przy ścisłej współpracy z PŁ oraz Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Uczniowie mają także możliwość doskonalenia kompetencji w zakresie posługiwania się językiem obcym. Podczas zajęć z języka angielskiego doskonalą swoje umiejętności w zakresie wymowy i akcentu, przełamują barierę językową i ćwiczą płynne reakcje językowe. Dzięki biegłej znajomości języka obcego będą mieli w przyszłości możliwość zaistnienia na międzynarodowym rynku pracy. Technikum Automatyki i Robotyki to dobrze zorganizowane, przyja-

zne środowisko edukacyjne: niewielkie zespoły klasowe (do 24 osób) i bogata baza pomocy dydaktycznych. Kształcenie zawodowe opiera się na ścisłej współpracy dwóch partnerów: szkoły i pracodawcy. Główną zasadą jest tutaj „learning by doing” czyli „uczenie się przez działanie”. Szkoła utrzymuje stałą współpracę z firmami, takimi jak: Miele, Ceramika Tubądzin, Delia Cosmetics, Barry Callebaut Manufacturing, Corning Optical Communications Polska. Niezwykle cenne jest to, że uczniowie podczas praktyki zawodowej w przedsiębiorstwach od samego początku traktowani są jak członkowie zespołu pracowniczego, co zapewnia im doskonałe przygotowanie do pracy zawodowej. Technikum Automatyki i Robotyki to szkoła dbająca o kształcenie zawodowe na wysokim poziomie, w ścisłym powiązaniu z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy oraz zainteresowaniami młodzieży.

Emilia Majek – nauczycielka Technikum Automatyki i Robotyki w Łodzi

Łódzki „Spożywcza” – dobry start w przyszłość

„Spożywcza” - Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego im. Powstańców Wielkopolskich w Łodzi - to szkoła zawodowa, która od ponad sześćdziesięciu lat kształci kadry na potrzeby przemysłu spożywczego. Nasza historia rozpoczęła się w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku, kiedy to powołano szkołę kształcącą w zawodzie piekarz. W latach sześćdziesiątych zyskała ona własną siedzibę przy ul. Emilii Plater 34 i zaczęła rozszerzać ofertę edukacyjną. Głównymi kierunkami kształcenia było piekarstwo, ciastkarstwo i cukiernictwo, zarówno na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, jak i technikum (także dla dorosłych). Szkoła stanowiła zaplecze kadrowe dla kilku wielkich zakładów piekarsko-ciastkarskich PHSS „Społem” oraz zakładów rzemieślniczych. Wraz z przemianami, które zapoczątkował rok 1989, stopniowym zamykaniem starych zakładów spółdzielczych i państwowych, powstawaniem nowych firm spożywczych oraz nabierającym tempa postępem technicznym i technologicznym, szkoła poszerzyła swoją ofertę edukacyjną, dostosowując ją do aktualnych potrzeb rynku pracy. W 2000 r. naszą nową siedzibą został przestronny budynek przy ul. Franciszkańskiej 137. W skład Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego wchodzi:

- Technikum nr 6, kształcące w zawodach: technik technologii żywności z kwalifikacją cukierniczą, technik przetwórstwa mleczarskiego oraz technik kontroli jakości i bezpieczeństwa żywności,

- Branżowa Szkoła I Stopnia, kształcąca w zawodach: cukiernik, piekarz, przetwórcza mięsa oraz operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego.

W Technikum zostało wdrożone kształcenie modułowe, w którym teoria z praktyką wza-

jemnie się przenikają. Zajęcia prowadzimy w pracowniach szkolnych, ale niektóre tematy realizowane są pod okiem nauczyciela w zakładach produkcyjnych oraz w laboratoriach Politechniki Łódzkiej. Ponadto uczniowie wdrażani są do funkcjonowania w rzeczywistych warunkach pracy podczas praktyk zawodowych. W Branżowej Szkole I Stopnia teoretyczne kształcenie zawodowe odbywa się w szkole, a kształcenie praktyczne w zakładzie pracy. Szkoła dysponuje doskonałą bazą dydaktyczną, którą tworzą: pracownie umiejętności praktycznych wyposażone w profesjonalny sprzęt do produkcji piekarskiej i cukierniczej, pracownie do kształcenia zawodowego i ogólnego wyposażone w multimedia, pracownia językowa, dwie pracownie komputerowe, dwie sale gimnastyczne. Kadra pedagogiczna jest

bardzo dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć dydaktycznych, systematycznie doskonalą swoje umiejętności, poszerza i aktualizuje wiedzę poprzez systematyczną współpracę z pracodawcami oraz szkolenia zawodowe. Do firm, z którymi „Spożywcza” współpracuje od wielu lat, należą m.in.: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Górnakiowski”, E.Leclerc, Carrefour, Józef Kuczka Sp.j. PPH Piekarnia Matek P. Matuszew-

ski, Zakład Cukierniczy Andrzej Brzeziński, Zakład Cukierniczy R. Dybalski, Zakłady Mięsne PAMSO S.A., Bierhalle, Dakri Dystrybucja Sp. z o.o., Vandemoortele Sp. z o.o.

Od kilkunastu lat realizujemy projekty unijne, umożliwiające uczniom i nauczycielom nabycie nowych umiejętności oraz systematyczne doposażenie pracowni zawodowych w nowoczesny sprzęt oraz zaopatrzenie w surowce i półprodukty do ćwiczeń praktycznych. Szkoła dba o wszechstronny rozwój uczniów, poprzez zapewnienie im opieki pedagogicznej i psychologicznej oraz umożliwienie udziału w zajęciach pozalekcyjnych zawodowych, sportowych, ekologicznych, a także propagujących zdrowy styl życia oraz wolontariat. Odnosimy sukcesy w ogólnopolskich konkursach. Wspaniałym przykładem jest tutaj uzyskanie pierwszego miejsca w Mistrzostwach Polski Szkół Cukierniczych „ExpoSweet”. Nasi uczniowie są także corocznymi finalistami/laureatami Turnieju Cukierniczego im. Wojciecha Kandulskiego i Turnieju Piekarskiego im. Anny Butki. Absolwenci Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego są poszukiwani na rynku pracy, dobrze wynagradzani i wysoko cenieni przez pracodawców. Niektórzy są właścicielami lub współwłaścicielami rozpoznawalnych w Łodzi firm, takich jak: Cukiernia R. Dybalski, PPH Matek, Piekarnia – Cukiernia Kuczka, Cocoart's, AF Pastry – Pracownia Cukiernicza. Wielu absolwentów znalazło zatrudnienie na stanowiskach menadżerskich w dużych zakładach, na przykład Dakri Dystrybucja Sp. z o.o., Browar Staropolski, Barry Callebaut. Wybór „Spożywcza” to dobry start w przyszłość!

Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego, ul. Franciszkańska 137, 91-845 Łódź, www.spozywcza.lodz.pl

WYKORZYSTANIE SYMULTANICZNO-SEKWENCYJNEJ METODY NAUKI CZYTANIA W PRAKTYCE PRZEDSZKOLNEJ

Symultaniczno-sekwencyjna metoda nauki czytania opracowana przez prof. Jagodę Cieszyńską-Rożek jest skutecznym sposobem nabywania umiejętności czytania ze zrozumieniem. Wykorzystuje wiedzę o sekwencyjnych zdolnościach lewej półkuli mózgowej, przy równoczesnym korzystaniu z symultanicznych sposobów przetwarzania bodźców językowych półkuli prawej. Wszystkie zadania opierające się na pracy prawej półkuli mają na celu wzbudzenie motywacji dziecka

do nauki czytania oraz przeprowadzane są w taki sposób, aby jak najszybciej przejść do czytania analityczno-sekwencyjnego, lewo-półkulowego. Symultaniczno-sekwencyjna

metoda nauki czytania stosowana jest z powodzeniem od wielu lat, a jej podstawy oparte są na wynikach wielu współczesnych badań neuropsychologicznych oraz na wieloletnich doświadczeniach terapeutycznych i logopedycznych autorki. Metoda daje znakomite efekty w pracy z małymi dziećmi, gdyż wykorzystuje naturalną skłonność każdego człowieka do mówienia sylabami. Symultaniczno-sekwencyjna metoda nauki czytania stosowana jest z powodzeniem także w łódzkich przedszkolach. Szerszemu gronu nauczycieli edukacji przedszkolnej, a także logopedów, zaprezentowano ją podczas marcowej konferencji online, zorganizowanej przez Pracownię Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształ-

cenia Praktycznego. W pierwszej części spotkania Ewa Adamiak, nauczycielka Przedszkola Miejskiego nr 109 w Łodzi, wygłosiła wykład ilustrowany prezentacją multimedialną i filmami nt. „Wczesna nauka czytania. Czytanie symultaniczno-sekwencyjne”. Przedstawiła w nim genezę, założenia i zalety omawianej metody oraz właściwe dla niej poszczególne etapy nauki czytania. Uczestnicy konferencji mogli także obejrzeć filmy prezentujące pracę nauczycielki z dziećmi na poszczególnych etapach nauki czytania. Następnie Ewelina Woniak-Pietraszko, nauczycielka Przedszkola Miejskiego nr 110 w Łodzi, w oparciu o prezentację multimedialną „Elementy metody symultaniczno-sekwencyjnej we wczesnej nauce czytania w ujęciu praktycznym” podzieliła się swoim doświadczeniem dotyczącym sposobów wykorzystania różnorodnych pomocy dydaktycznych we wczesnej nauce czytania. Na zakończenie konferencji obydwie prelegentki odpowiadały na pytania uczestniczek spotkania dotyczące wdrażania symultaniczno-sekwencyjnej metody nauki czytania w praktyce przedszkolnej.

*Elżbieta Ciesiolkiewicz – LCDNiKP
Zdjęcia ze zbiorów Ewy Adamiak
i Eweliny Woniak-Pietraszko*

Na zdjęciach: Ewa Adamiak, nauczycielka Przedszkola Miejskiego nr 109 w Łodzi, pedagog specjalny, surdologopeda, terapeuta metody krakowskiej oraz Ewelina Woniak-Pietraszko

Jak polskie włókiennictwo poradziło sobie z transformacją?

Odpowiedzi na to pytanie udziela książka zatytułowana „Włókiennictwo w Polsce w warunkach wolnego rynku. Przedsiębiorczość – Innowacyjność – Konkurencyjność – Dokonania”, wydana nakładem Stowarzyszenia Włókienników Polskich. Publikację, przy współpracy autorów z 25 krajowych przedsiębiorstw włókienniczo-odzieżowych, opracowali dr hab. Jan Wojtysiak i dr Kazimierz Kubiak.

Celem niniejszego opracowania monograficznego jest pokazanie przypadków dwudziestu pięciu przedsiębiorstw. Obrazują one drogi, jaką przeszło większość polskich przedsiębiorstw, począwszy od likwidacji wielkich organizacji poprzez powstawanie stosunkowo niewielkich, ale innowacyjnych firm. Równie ważnym celem jest przekazanie wyrazów szacunku i uznania dla wszystkich otwartych na zmiany i gotowych do podejmowania ryzyka przedsiębiorców, poszukujących swojego miejsca na działalność gospodarczą w warunkach gospodarki rynkowej.”

przedstawiono syntetycznie podstawową charakterystykę tego przemysłu, zmiany formalno-prawne dla przedsiębiorstw oraz procesy restrukturyzacji przedsiębiorstw.

Obszerny rozdział drugi po zaprezentowaniu metody przeprowadzonych badań charakteryzuje procesy rozwojowe wybranych przedsiębiorstw,

którymi są: Elastic, Ariadna, Persyl, Jolwork, Łuksja, Alga-Bis, Dywilan, Adrian, Z.W. Biliński, Optex, Szarpol, Wigolen, Corin, Eko-Karpaty, Arelan, Enkev Polska, Gedeon, Irtex, Novita, Prino Plast, Teresa Kopias - Dom Mody, Lama, Polontex, Filter Service i Polexim.

Rozdział trzeci syntetyzuje szczegółowe informacje niesione przez poszczególne studia przypadków, co pozwala na uchwycenie w formie modelowej dróg rozwoju przedsiębiorstw oraz na wskazanie roli nowych technik i technologii wytwórczych, a także nauki i tzw. instytucji otoczenia (izb, fundacji, związków, stowarzyszeń naukowo-technicznych, czasopism technicznych, szkół, jednostek wystawieniczo-handlowych) w rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw.

W rozdziale finalnym ostatnim scharakteryzowano szanse i bariery w rozwoju przedsiębiorstw i przedstawiono przyszłościowe „inteligentne specjalizacje” w włókiennictwie i przemyśle mody, oparte na innowacyjnych rozwiązaniach w zakresie: pozyskiwania surowców; technicznych wyrobów tekstylnych; technologii i materiałów elektronicznych; personalizacji wyrobów przemysłu włókienniczego; narzędzi informatycznych wspomagających projektowanie, produkcję oraz sprzedaż wyro-

bów przemysłu włókienniczego; optymalizacji procesów wytwarzania w przemyśle włókienniczym. Zwrócono także uwagę na istotny aspekt funkcjonowania nowoczesnego przemysłu, jakim jest zrównoważony rozwój i ochrona środowiska.

Podsumowując opracowaną monografię Jan Wojtysiak i Kazimierz Kubiak stwierdzają, że działania innowacyjne stały się podstawą niekwestionowanej ich nowoczesności, porównywalnej z poziomem krajów wysoko rozwiniętych. Wynika to z produkcyjnego wyposażenia technicznego, jakim dysponują przedsiębiorcy, charakteryzującego się wysoko zaawansowanymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi, automatyzacją i programowalnym sterowaniem procesami wytwórczymi.

Polskie włókiennictwo poradziło sobie z transformacją i weszło w nowoczesność. Warto uczynić wszystko, aby równie nowoczesna stała się edukacja zawodowa.

Tomasz Misiak – LCDNiKP

Jan Wojtysiak, Kazimierz Kubiak (red.) – „Włókiennictwo w Polsce w warunkach wolnego rynku. Przedsiębiorczość – Innowacyjność – Konkurencyjność – Dokonania”, Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Łódź 2020

Pomysł do upowszechnienia

Jak motywować uczniów do aktywności i kreatywności?

Na początek to, co ważne i oczywiste.

1. Zacząć od siebie – dokonać autoanalizy, autodiagnozy i samooceny.

Musi się palić w Tobie to, co chcesz zapalić w innych. (Św. Augustyn)

Trzeba:

- znać siebie jako człowieka i jako nauczyciela (osobowość, kompetencje, doświadczenie, kreatywność, ...),

- być zmotywowaną/zmotywowanym,

- wykorzystywać własny potencjał, ryzykować, a błędy korygować,

- emanować optymizmem, nie zrażać się niepowodzeniami,

- unikać rutyny – poszukiwać „nowego” (nowych metod, technik, form pracy z uczniami i weryfikować je w praktyce),

- racjonalnie projektować, planować i realizować proces edukacyjny,

- modyfikować, udoskonalać to, co się sprawdza,

- ...

Ponieważ: *Sukces przychodzi jedynie do tych, którzy działają, podczas gdy pozostali oczekują jego nadejścia. (H. Ford)*

2. Poznać/poznawać uczniów – obserwować i analizować ich zachowania, relacje, diagnozować ich możliwości, predyspozycje, ograniczenia, trudności, umiejętności, zainteresowania, pasje, marzenia itd.

Sens powołania nauczycielskiego polega na tym, by znać pragnienie swoich uczniów i wiedzieć, co może ich zaspokoić. Trzeba je wytopić i wydobyć na wierzch. (J.J. Rousseau)

Warto:

- dbać o relacje U – U, N – U,

- kształtować umiejętność uczenia się uczniów,

- wdrażać uczniów do samodzielności i do współpracy,

- umożliwiać swobodne wypowiedzi uczniów, dyskusje,

- przydzielać zadania adekwatne do potencjału i umożliwiające osiągnięcie ustalonych celów,

- wyznaczać czas potrzebny każdemu uczniowi indywidualnie na uczenie się (również na uczenie się na błędach),

- monitorować postępy, rozwój uczniów,

- ...

Ponieważ: *Nie można zmusić ziarna do rośnięcia i kiełkowania, można jedynie stworzyć warunki zezwalające na to, aby ziarno rozwiązało wszystkie tkwiące w nim możliwości. (C. Roger)*

3. Wzbogacać, modyfikować własny warsztat pracy, organizować proces kształcenia, sytuacje edukacyjne i warunki uczenia się, które umożliwiają uczniom działanie, odkrywanie, przeżywanie i przyswajanie.

Nauczycielem wszystkiego jest doświadczenie. (Cezar)

Dlatego nauczycielu:

- uwzględniaj potencjał uczniów i własny, warunki (np. liczbę uczniów, aranżację przestrzeni, wyposażenie),

- stosuj metody i techniki sprzyjające aktywności uczniów, rozwijające krytyczno-twórcze myślenie, takie metody i techniki, które uczą: sztuki dyskusowania, ustalania wariantów rozwiązywania problemów, dokonywania wyboru optymalnych rozwiązań, argumentowania własnego stanowiska, współ-

pracy,

- formułuj cele jednoznaczne, zrozumiałe dla uczniów,

- informuj uczniów o oczekiwanych, możliwych do osiągnięcia efektach,

- projektuj zadania, działania w zakresie różnych obszarów aktywności, form organizacji pracy uczniów,

- ustalaj sposoby sprawdzania efektywności działań uczniów,

- współpracuj z innymi nauczycielami,

- ...

Ponieważ: *Podjęcie nawet błędnej decyzji bardziej przybliża nas do sukcesu niż nie podejmowanie żadnej. (K. Rymko)*

Nie unikajmy „nowego”!

Polecam Diagram Ishikawy (znany jako „rybi szkielet”). Metoda ta sprawdza się w praktyce szkolnej. Nauczyciel inspiruje, a uczniowie działają i współpracują.

Opis metody

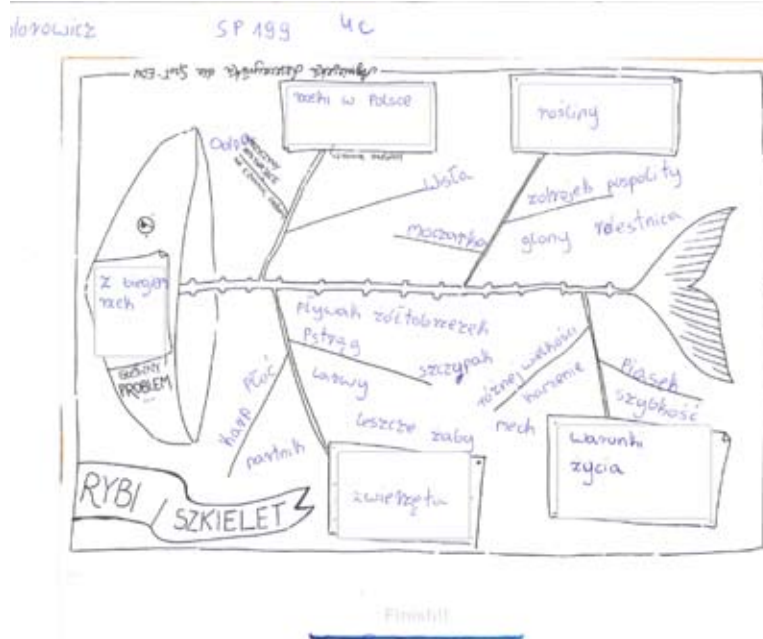
Potrzebny jest rysunek diagramu na dużym arkuszu papieru (przygotowany przez nauczyciela lub uczniów), karteczki i klej, pisaki/długopisy. W „głowie ryby” należy wpisać hasło – problem ustalony przez nauczyciela lub zaproponowany przez uczniów (związany z tematyką realizowanych zajęć).

Na karteczkach uczniowie indywidualnie piszą dowolną liczbę skojarzeń (na jednej karteczce jedno skojarzenie) dotyczących hasła (problemu). Wszyscy uczniowie prezentują/odczytują zapisane skojarzenia, grupują je i każdej grupie nadają nazwę uogólniającą. Dyskutują, argumentują swoje wybory. Następnie na diagramie („ościach ryby”) zapisują nazwy utworzonych grup skojarzeń i przy każdej nakleją karteczki z hasłami przyporządkowanymi do poszczególnych grup.

Zastosowanie Diagramu Ishikawy na początku zajęć lekcyjnych może stanowić ważną część wprowadzającą w ich tematykę. Prezentacja i analiza efektów pracy dostarczą nauczycielowi informacji o poziomie, zakresie wiedzy i umiejętności uczniów, co będzie podstawą do organizowania sytuacji edukacyjnych inspirujących uczniów do poszukiwania informacji sprzyjających weryfikowaniu, wzbogacaniu własnych wiadomości oraz kompetencji przydatnych w procesie uczenia się i w życiu codziennym.

Zofia Teresa Dąbrowska - ŁCDNiKP

Na zdjęciu: Diagram Ishikawy – praca ucznia Szkoły Podstawowej nr 199 w Łodzi (kl. IV c), przygotowana na zajęciach prowadzonych przez Katarzynę Skolimowską.

„NAJLEPSI Z NAJLEPSZYCH” - CORAZ WIĘCEJ ZESZYTÓW

O nowe tytuły wzbogaca się systematycznie seria zeszytów „Najlepsi z najlepszych”, towarzysząca naszemu periodykowi „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji”. Jej założeniem jest promowanie kreatywności w podejściu do problemów edukacyjnych, zapoznanie środowiska edukacyjnego z wartościowymi osiągnięciami nauczycieli, dyrektorów, przedsiębiorców, menedżerów, czyli osób - ale także reprezentowanych przez nie organizacji i firm - zaangażowanych zarówno w prowadzenie procesów kształcenia, jak i w wielostronne wspieranie edukacji. Z pewnością warto te osiągnięcia poznać i twórczo z nich korzystać.

W najnowszych, ostatnio opublikowanych zeszytach prezentujemy sylwetki i dokonania Bogumiły Cichacz, profesora Stanisława Popka, profesora Bogusława Śliwerskiego, Joanny Kośki, a także działalność Akademii Młodych Twórców oraz firmy AGRAF.

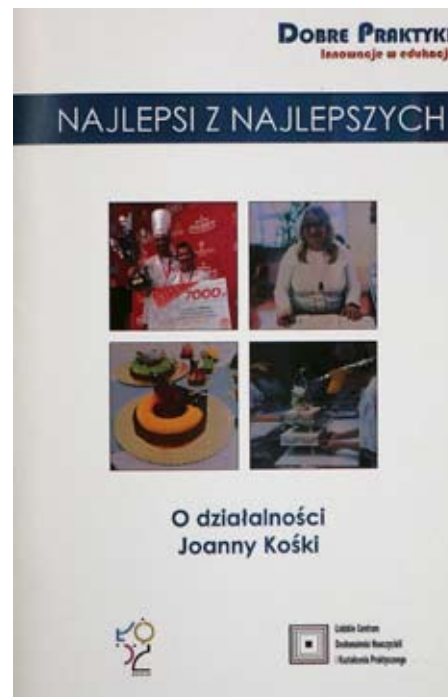
Bogumiła Cichacz to „dyrektorka znakomitej szkoły podstawowej [SP nr 70 w Łodzi], która wdrożyła do praktyki edukacyjnej wszystkie najważniejsze założenia edukacji konstruktywistycznej, uczy dialogowania, uczy samodzielności, prowadzi procesy edukacyjne poprzez projekty i poprzez zabawę, docenia radość uczących się w procesie edukacyjnym” – podkreśla Janusz Moos, dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. A o konkretach i szczegółach opowiada sama bohaterka zeszytu, w pogłębionym wywiadzie, jakiego udzieliła Marioli Zajdlis, kierownikowi Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP.

Prezentując postać profesora Stanisława Popka, we wstępie do poświęconego mu zeszytu dyr. Janusz Moos stwierdza z podziwem: „Takich ludzi jest niewielu. Jeden człowiek jest wybitnym uczonym – psychologiem, pedagogiem, jest edukatorem, jest malarzem, jest poetą, jest prozaikiem – autorem powieści i opowiadań. Jeden człowiek potrafi w sposób doskonały wykonywać czynności wynikające z istoty tych różnych profesji!” Bieg swojego zawodowego życia opisuje we frapującym esyju biograficznym sam bohater. Uzupełnieniem jest charakterystyka jego dorobku naukowego, bibliografia prac naukowych i literackich, wykaz odznaczeń i nagród. Niewątpliwą ozdobę zeszytu stanowią reprodukcje w nim przepiękne akwarele prof. Stanisława Popka.

Profesora Bogusława Śliwerskiego, wiceprzewodniczącego Rady Programowej ŁCDNiKP, dyr. Janusz Moos przedstawia jako „człowieka, który jest promotorem ruchu innowacyjnego w edukacji, który wspiera ten ruch od kilkudziesięciu lat i który swoją działalnością informuje o tym, że współczesna szkoła i przyszłościowa szkoła musi robić wszystko, żeby stawać się instytucją innowacyjną, ukierunkowaną na taką organizację procesu uczenia się, w której królowałaby edukacja konstruktywistyczna”. Zeszyt informuje o naukowych dokonaniach prof. Bogusława Śliwerskiego, o jego działalności popularyzatorskiej i pedagogicznej oraz o przyznanych mu nagrodach i wyróżnieniach, wśród których jest aż pięć doktoratów honoris causa, a ponadto prezentuje wybór najważniejszych publikacji. Całość zamyka niezwykle interesująca antologia poświęconych prof. Bogusławowi Śliwerskiemu wypowiedzi mistrzów polskiej pedagogiki, między innymi prof. Marii Dudzikowej, prof. Zbigniewa Kwiecińskiego, prof. Teresy Hejnickiej-Bezwińskiej i prof. Stanisława Popka.

„Akademia Młodych Twórców to rozwiązanie edukacyjne pracy z młodzieżą wybitnie uzdolnioną, będące procesem prowadzonym w trybie pozaformalnym. AMT działa w strukturze Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, placówki edukacyjnej, która potrafi przygotować uczniów do nowej rzeczywistości technologicznej i społecznej poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych” - podkreśla Sławomir Szaruga, koordynator AMT i redaktor poświęconego jej zeszytu. Zawiera on informacje o ramowej koncepcji tej niezwyklej Akademii, o systemie jej pracy, ukierunkowanym na samodzielność i odpowiedzialność uczących się, czego efektem są godne uwagi osiągnięcia członków i absolwentów, a także o konferencjach i projektach

AMT, które znakomicie wzbogacają dorobek łódzkiej edukacji.

AGRAF jako firmę wspierającą edukację przedstawia zeszyt pod redakcją Anny Kolumbo, Lidii Aparty i Jarosława Kolumbo. „Firma Agraf - piszą oni we wstępie – współpracuje z wieloma szkołami i placówkami oświatowymi wdrażając w nich nowoczesne technologie wspierające procesy edukacyjne. Od ponad 20 lat współpracuje także z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, projektując i wdrażając do edukacji innowacyjne rozwiązania szeroko pojętej technologii informacyjnej.” Zeszyt charakteryzuje szczegółowo oferowane przez firmę edukacji programowalne roboty, zestawy modułów elektronicznych, a także przyjazne systemy i urządzenia interaktywne, wśród których są monitory dotykowe, tablice interaktywne, projektory multimedialne, cyfrowe mobilne laboratoria przyrodnicze. Istotne jest podkreślenie, że „eksperti firmy oferują bezpłatne szkolenia, podczas których wyjaśniają nie tylko techniczne aspekty obsługi urządzeń, aplikacji i systemów, ale przede wszystkim promują ich kreatywne wykorzystanie w edukacji i interdyscyplinarny charakter, zachęcają nauczycieli do poszukiwania nowych, nieoczywistych zastosowań.”

A my zachęcamy do lektury kolejnych zeszytów z naszej nowej serii, które udostępniamy również w formie elektronicznej na stronie internetowej ŁCDNiKP (www.wckp.lodz.pl), w zakładce „Dobre Praktyki – Najlepsi z najlepszych”.

Tomasz Misiak - ŁCDNiKP

Kto nabytą wiedzę pielęgnuje, a nową bez przerwy zdobywa, ten może być nauczycielem innych... Tak powiedział Konfucjusz, a nauczyciele najmłodszych dzieci wzięli to sobie mocno do serca i nieustannie doskonaliły swoje umiejętności zawodowe, w czym efektywnie pomaga im Pracownia Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Podejmowane tutaj działania obejmują różnorodne formy wspierania nauczycieli w zakresie: (1) rozwijania u dzieci umiejętności kluczowych; (2) rozpoznawania i zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym; (3) stwarzania warunków do aktywnego uczestnictwa dzieci w procesie uczenia się i w życiu społecznym; (4) rozwijania u dzieci umiejętności wykorzystywania aplikacji i urządzeń cyfrowych, (5) rozpoznawania u dzieci predyspozycji prozawodowych. Pracownia koordynuje funkcjonowanie szeregu zespołów nauczycielskich, z których każdy ma odrębne zadania, wynikające z zainteresowań jego członków.

Zespół innowacyjny, który mam przyjemność otaczać opieką metodyczną, zajmuje się realizacją treści edukacji regionalnej metodą projektu. Zwykle uczniowie poznają swoje miasto podczas wycieczek i zwiedzania, a zadania projektowe realizują w bezpośrednich wzajemnych relacjach. Rzeczywistość pandemiczna odebrała nam takie możliwości, ale dla kreatywnych nauczycieli nie ma rzeczy niemożliwych. Nasi uczniowie uczestniczyli w spacerach po Łodzi dzięki specjalnie dla nich przygotowanym filmikom. Ich autorka Anna Drzewiecka - nauczycielka, doradca metodyczny i łódzki przewodnik w jednym - zdalnie zabrała dzieci w najciekawsze miejsca

naszego miasta, opowiadając przy okazji legendy, ciekawostki i historię Łodzi. Najmłodszy uczniowie poznawali także postaci związane z Łodzią i regionem oraz łódzką gwara. Nauczyciele umieszczali efekty pracy dzieci na padletach, które po zakończeniu projektu będą udostępnione na stronie internetowej ŁCDNiKP (www.wckp.lodz.pl) w zakładce naszej pracowni oraz na stronach szkół uczestniczących w projekcie.

Mówiąc o projektach nie sposób pominąć eTwinning jako platformy współpracy dla kadry edukacyjnej. Tu spotykają się nauczyciele z różnego typu szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, aby wspólnie realizować projekty, dzielić się doświadczeniem i pomysłami. Właśnie zespół eTwinning jest drugim z koordynowanych przeze mnie zespołów nauczycielskich. Skupia on w swoich szeregach pasjonatów eTwinning, zarówno tych „wytrawnych”, jak i tych początkujących, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę. Wspólnie rozwijamy pasje oraz umiejętności TiK, zapewniając jednocześnie ciekawe wyzwania naszym uczniom. W ramach zespołu realizowane są projekty o różnorodnej tematyce i zasięgu. Mamy na swoim koncie wiele odznak jakości, przyznanych przez Krajowe Biuro eTwinning Polska oraz kilka odznak międzynarodowych.

Pomysłodawcą i koordynatorem zespołu nauczycielskiego, który zajmuje się włączaniem języka angielskiego do praktyki przedszkolnej, jest Elżbieta Ciesiołkiewicz. Nauczycielki działające w zespole wymieniają doświadczenia w zakresie stosowania ciekawych i atrakcyjnych dla dzieci sposobów i form pracy, generują pomysły na wdrażanie do praktyki edukacyjnej nowatorskich metod oraz opracowywanie interesujących zabaw

i przygotowywanie niekonwencjonalnych pomocy dydaktycznych.

Większość naszych zespołów ma już kilkuletni dorobek, ale jest też taki, który został powołany dopiero w bieżącym roku szkolnym. To koordynowany przez Beatę Nadarzyńską i Annę Koralewską zespół metodyczny ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej „PO-MOC”. Jego zadaniem jest wspieranie nauczycieli w doskonaleniu warsztatu pracy w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dzielenie się dobrymi praktykami oraz opracowywanie materiałów do wykorzystania w pracy z uczniami ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W ramach działań zespołu odbyły się dwa 30-godzinne kursy: „Włączeni do włączania, czyli PO-MOC w przedszkolu i szkole” oraz „INNY nie znaczy gorszy, czyli znam przyczynę - wiem jak pomóc”, realizowane we współpracy ze specjalistami: psychologami i terapeutami.

Przy Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP funkcjonują również, powołane i koordynowane przez Beatę Wosińską: zespół innowacyjny ds. kreowania nowego modelu organizacji pracy przedszkola z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych oraz zespół metodyczny ds. wdrażania pedagogiki planu daltonskiego do praktyki przedszkolnej. Natomiast Aleksandra Proc jest koordynatorem pracy zespołów: ds. orientacji zawodowej, ds. oceniania kształtującego, ds. kreatywności nauczycieli i uczniów, ds. edukacji informatycznej - kodowania/programowania w I etapie kształcenia oraz ds. kierowników przedmiotowych w edukacji wczesnoszkolnej.

Uczestniczący w pracach wszystkich zespołów nauczyciele, wspierani przez konsultantów i doradców metodycznych ŁCDNiKP - działają aktywnie, integrują się i inspirują do rozwijania kompetencji i zainteresowań własnych oraz dzieci.

Anna Rostrygin - ŁCDNiKP

BIURO PODRÓŻY
UNITRAVEL
UL. ŁĄCZNA 38/40 LOK. 89, 93-166 ŁÓDŹ
507 122 495, 602 795 738
BIURO@UNITRAVEL.PL
WWW.UNITRAVEL.PL

UNITRAVEL

podróże małe i duże

POLUB NAS NA

- WYCIECZKI SZKOLNE
- ZIELONE SZKOŁY
- KOLONIE LETNIE
- OBOZY MŁODZIEŻOWE
- BIAŁE SZKOŁY, FERIE
- GRY I ANIMACJE

- WYJAZDY TEMATYCZNE
- WYCIECZKI OBJAZDOWE
- WYCIECZKI DLA NAUCZYCIELI
- PIELGRZYMKI
- UBEZPIECZENIA

WWW.UNITRAVEL.PL

Pomysł do upowszechnienia

ŚWIETLICA INNA NIŻ WSZYSTKIE

Kiedy siedemnaście lat temu dostałam propozycję pracy na etacie wychowawcy w świetlicy szkolnej, długo zastanawiałam się, czy ją przyjąć, gdyż jestem nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej i zawsze chciałam uczyć. Przyjęłam jednak etat w świetlicy, skoro nie było innej możliwości zatrudnienia. Myślałam, że to tylko przejściowy etap mojej ścieżki zawodowej, a ponieważ lubię się uczyć i podejmować wyzwania, doszłam do wniosku, że to doświadczenie wzbogaci mój warsztat pracy i da mi nowe spojrzenie na funkcjonowanie szkoły. Początki były jednak bardzo trudne. Nie mogłam zapamiętać imion i nazwisk 140 dzieci, które przez świetlicę się przewijały, a tym bardziej twarzy rodziców, dziadków i innych osób odbierających je. Nie było mowy o indywidualizacji, o wdrażaniu projektów, innowacji. Nie wiedziałam, które dzieci będą w świetlicy następnego dnia. Wychowawcy wymieniali się na zmianach. Przychodziły klasy na zastępstwa. Dzieci z wychowawcami przemieszczały się po szkole w poszukiwaniu wolnych sal lekcyjnych, by w spokoju odrobić prace domowe. Trudno było coś zaplanować, a jeszcze trudniej zrealizować. Wychowawcy świetlicy w tym ogromnym zamieszaniu przede wszystkim dbali o to, by dzieciom nie stała się krzywda. Potem w miarę możliwości organizowano odrabianie lekcji, zabawy ruchowe, gry stolikowe, czytanie, projekcje bajek czy zabawy i spacerowanie na świeżym powietrzu.

Nie ukrywam, że w tym trudnym czasie brakowało mi samodzielności, miejsca na realizację własnych pomysłów. Trochę też brakowało mi autorytetu nauczyciela, a co wiąże się z tym, szacunku dzieci i ich rodziców. Niestety, panował wtedy mit świetliczanki, która „nie zna się na niczym, bo przecież nie uczy przy tablicy”. Na zawsze zapamiętam takie oto przypadki. Dziecko nie chciało odrabiać lekcji w świetlicy, bo rodzic powiedział mu, że „te panie w świetlicy nie uczą i nie znają się, dlatego praca domowa będzie źle odrobiona”. Albo: dzieci miały źle rozwiązane zadanie, które wspólnie z panią obliczały w klasie, ale nie było możliwości rozwiązania tego zadania poprawnie, bo pani w klasie była nieomylnym autorytetem, natomiast „pani ze świetlicy przecież nie potrafi liczyć, bo przecież nie jest nauczycielką”. Rozmowy z rodzicami na temat problemów szkolnych albo wychowawczych też nie odnosiły skutków. Najczęściej słyszało się odpowiedź, że „z dzieckiem nie ma żadnych problemów, tylko pani sobie nie radzi”.

Wszystko zmieniło się, kiedy do szkoły wraz z zerówką przyszły dzieci pięcioletnie i świetlica przyjęła funkcję wychowawczo-

dydaktyczno-opiekunczą zamiast opiekuńczo wychowawczej. Musiałam wówczas poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe, uczęszczając na kursy związane rozwojem emocjonalnym, opieką i wychowaniem pięcioletniaków. Świetlica w formie organizacyjnej takiej, jak dotychczas, zupełnie się nie sprawdziła. Rodzice pięcioletni i sześciolatek oczekiwali, że szkoła zapewni im opiekę zbliżoną do warunków przedszkolnych, czyli że całą grupą w godzinach popołudniowych zajmować się będzie jeden wychowawca. Aby zapewnić „maluchom” komfort przebywania w świetlicy, a jednocześnie dać im poczucie bezpieczeństwa, zorganizowano więc oddzielne sale dla poszczególnych grup wiekowych, a wychowawcy dostosowali swoje dyżury do godzin zakończenia zajęć klas, które zostały im przydzielone pod opiekę. W ten sposób staliśmy się nauczycielami „na drugą zmianę”. Ten system bardzo ułatwił i uporządkował pracę. Dzieci czują się bezpieczniej. Po lekcjach nauczycielka sprowadza prawie całą klasę do świetlicy i przekazuje dzieci ich popołudniowemu wychowawcy. Od tamtej pory każda grupa jest przypisana do „swojej pani”, ma swoją salę i dziennik zajęć świetlicowych.

Pracujemy w czterech salach, każda z wychowawczyń świetlicy ze swoją stałą grupą. Do tego trzech nauczycieli wspiera nas podczas opieki nad dziećmi w stołówce i tzw. godzinach szczytu, kiedy frekwencja jest największa. Nasza praca nabrała innego znaczenia i ma zupełnie inny rytm. Na początku roku szkolnego dzieci wraz z wychowawcą sporządzają kontrakt grupowy. Wszyscy mamy obowiązek przestrzegania warunków wspólnie zredagowanego regulaminu bezpiecznego i kulturalnego pobytu w świetlicy. Każdy nauczyciel po lekcjach, przyprawiając dzieci do świetlicy, przekazuje wychowawcy informację o zadanej pracy domowej, o lekturach do przeczytania. Ważna jest też wymiana informacji o problemach szkolnych i wychowawczych dzieci, o ich samopoczuciu, ewentualnych dolegliwościach. Ułatwia to pracę z grupą, a także pozwala dostosować działania do potrzeb każdego dziecka. Wychowawca, planując pracę, uwzględnia wyjścia dzieci na zajęcia pozalekcyjne i odnotowuje czas ich nieobecności. Na zajęcia pozalekcyjne dzieci są odbierane przez osobę prowadzącą.

W świetlicy dzieci mają swoje ulubione miejsca w sali, kąci, w których się bawią, stoliki, przy których odrabiają lekcje, materace i kształtki rehabilitacyjne, na których bawią się i odpoczywają, gry, klocki, puzzle, zabawki... I swoje prace wyeksponowane na tablicach. Integrują się z dziećmi z innych

grup uczestnicząc we wspólnych konkursach, przedstawieniach, wycieczkach, zabawach, zajęciach sportowych czy zabawach na boisku i szkolnym placu zabaw. My - nauczyciele świetlicy - tworzymy zgrany zespół. Wspólnie planujemy pracę na cały rok, organizujemy imprezy świetlicowe, konkursy, realizujemy różne innowacje. Rozwiązujemy problemy dzieci, organizujemy pomoc dla nich i wsparcie dla rodziców. Współpracujemy z nauczycielami uczącymi w klasach oraz osobami prowadzącymi zajęcia dodatkowe.

Dzięki temu, jak wygląda teraz praca w świetlicy, odnalazłam tu swoje miejsce, nie traktuję go już jako chwilowego przystanku. Realizuję swoje pasje i rozwijam się zawodowo. Współpracuję z wieloma instytucjami, pozyskuję sponsorów. Stałam się pewniejsza siebie i wiem, że to co robię, przynosi wymierne efekty. Zaczęłam się również dzielić z innymi swoją wiedzą. Prowadzę zajęcia otwarte, warsztaty dla nauczycieli, współpracuję z doradcami metodycznymi. Swoją salę świetlicową urządziłam tak, jak chciałam, mam potrzebne meble, wyposażenie, materace, kształtki rehabilitacyjne, sprzęt sportowy, sprzęt audiowizualny, materiały do zajęć, pomoce do nauki, gry edukacyjne, zabawki, kwiaty doniczkowe i nawet akwarium z rybkami. Po uwzględnieniu potrzeb dzieci decyduję, co jest potrzebne i kupuję to, niejednokrotnie pozyskując sponsorów. Rodzice także dbają, by dzieci miały wszystko, co potrzeba, sami pytają, co mogą przynieść i w czym mogą pomóc, szukają informacji o konkursach i projektach, w których warto wziąć udział. Dzieci i rodzice przynoszą do świetlicy książki, kolorowanki, zabawki, gry, puzzle, materiały plastyczne, a nawet choinkę i ozdoby na nią. Aktywnie angażują się w przygotowania do kiermaszu świątecznego, dni otwartych szkoły czy święta szkoły. Nasze cztery świetlice biorą w tych wszystkich wydarzeniach udział tak, jak klasy.

Po wielu już latach pracy i zdobywaniu nowych doświadczeń mogę powiedzieć z dumą, że nie jestem „tylko świetliczanką”, ale aż nauczycielem i wychowawcą świetlicy, współpracującym z rodzicami i nauczycielami podczas najważniejszego etapu edukacji szkolnej dzieci. Moją pracą jako wychowawcy świetlicy ma znaczący wpływ na rozwój emocjonalno-społeczny dzieci i kształtowanie ich postaw. Często wpływa na rozwijanie ich pasji i zainteresowań, a czasem nawet na odkrywanie talentów.

Agnieszka Bednarek - nauczyciel świetlicy w Szkole Podstawowej nr 42 w Łodzi

+ Abplanalp

Najlepsza oferta dla edukacji

Abplanalp Sp. z o.o. ul. Kostrzyńska 36, 02-979 Warszawa
tel. +48 22 379 44 00, biuro@abplanalp.pl

www.abplanalp.pl

Wspierają i kreują edukację... ŁÓDZKIE ŁABĘDZIE OD SZKÓŁ DLA PRACODAWCÓW

Uroczyste ogłoszenie wyników VIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację”, którego współorganizatorem jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, było zaplanowane na marzec ubiegłego roku. W jego zorganizowaniu przeszkodziła jednak pandemia. 27 maja 2021 r. konkursowa gala mogła się już odbyć, chociaż musiała przybrać formę hybrydową. Łódzkie Łabędzie, czyli statuetki będące głównymi konkursowymi nagrodami, trafiły do laureatów! Idea konkursu na wybór „Pracodawcy kreującego i wspierającego edukację” związana jest z promocją działań w relacjach pracodawca – szkoła, a przebieg konkursu pozwala na prezentację ciekawych rozwiązań i przykładów współpracy pracodawców ze szkołami oraz przedstawienie wzorów dobrych praktyk w obszarze tej współpracy. Konkurs ogłaszany jest corocznie przez Prezydenta Miasta Łodzi, który powołuje komisję konkursową. Jej skład stanowi gwarancję obiektywnej i wszechstronnej oceny działań pracodawców wspierających w różnych formach organizacyjnych szkoły prowadzone przez Miasto Łódź. Komisja konkursowa może także przyznać nagrodę specjalną dla pracodawcy - za kreowanie procesów kształcenia i wspieranie szkolnego systemu edukacji w skali kraju. Komisja konkursowa analizując działania pracodawców zwraca szczególną uwagę na efekty współpracy pracodawcy ze szkołą, które podnoszą jakość jej pracy i efektywność kształcenia. Zgłoszenia do konkursu obejmują każdego roku liczną grupę pracodawców budujących udane relacje z placówkami edukacyjnymi. Relacje pracodawca - szkoła wpływają na podniesienie jakości kształcenia ogólnego i zawodowego. Mają wpływ także na dostosowywanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Dlatego też rozwój partnerstwa między szkołami i pracodawcami ma duże znaczenie dla edukacji i jest w centrum zainteresowania środowisk związanych z edukacją i gospodarką.

NOMINOWANI

W VIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację” nominacje uzyskało 20 firm w trzech kategoriach: przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób, przedsiębiorstwa zatrudniające od 11 do 50 osób, przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 50 osób. Szacowne grono nominowanych tworzą:

- przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób: B&P Promotion; Cech Rzemiosł Różnych w Łodzi;
- przedsiębiorstwa zatrudniające od 11 do 50 osób: „ALEX” Paweł Leńczuk; Krotoski Sp. z o.o. sp.k.; Przychodnia Weterynaryjna „Animal”; Polskie Stowarzyszenie Dekarzy Oddział Łódzki;
- przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 50 osób: 1 Batalion Kawalerii Powietrznej w Leżnicy Wielkiej; Auto Centrum Serwisowe

Sp. z o.o. sp.k.; BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.; FILM HOTEL Sp. z o.o. DoubleTree by Hilton Łódź; Gene Haas Foundation; Gillette Poland International Sp. z o.o.; Komenda Miejska Policji w Łodzi; Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne -Łódź Sp. z o.o.; Nadwiślański Oddział Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego; Novotel Łódź Centrum & Ibis Łódź Centrum; Schindler Polska Sp. z o.o.; Telewizja Polska S.A. Oddział Terenowy w Łodzi; Urząd Dozoru Technicznego Oddział w Łodzi; Veolia Energia Łódź S.A.

WYRÓŻNIENI

Decyzją komisji konkursowej w VIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację” wyróżnienia otrzymały następujące firmy:

- Polskie Stowarzyszenie Dekarzy Oddział Łódzki
- BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.
- FILM HOTEL Sp. z o.o. DoubleTree by Hilton Łódź
- Komenda Miejska Policji w Łodzi
- Novotel Łódź Centrum & Ibis Łódź Centrum
- Schindler Polska Sp. z o.o.

NAGRODZENI

Statuetkami Łódzkich Łabędzi w VIII edycji Konkursu Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca kreujący i wspierający edukację” nagrodzone zostały firmy:

- Cech Rzemiosł Różnych w Łodzi
- „ALEX” Paweł Leńczuk (za szczególne zaangażowanie w działania umożliwiające efektywne kształcenie zawodowe uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)
- Auto Centrum Serwisowe Sp. z o.o. sp.k.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Łódź Sp. z o.o.

Statuetką Łódzkich Łabędzi - jako nagrodą specjalną za kreowanie procesów kształcenia i wspieranie szkolnego systemu edukacji w skali kraju - uhonorowana została Gene Haas Foundation.

PRZEDSTAWIAMY LAUREATÓW

Cech Rzemiosł Różnych w Łodzi zrzesza 100 zakładów rzemieślniczych branży fryzjerskiej, kucharskiej i fotograficznej. Do zadań cechu należy podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzemieślników i reprezentowanie ich

interesów wobec organów administracyjnych. Cech Rzemiosł Różnych współpracuje z Zespołem Szkół Rzemiosła im. Jana Kilińskiego w Łodzi. Wspiera szkołę w organizowaniu praktyk zawodowych dla uczniów oraz wycieczek, kursów, szkoleń, warsztatów i staży dla uczniów i nauczycieli. Cech wspomógł szkołę m.in. w przeprowadzeniu I Ogólnopolskich Igrzysk Fryzjerskich.

Firma „Alex” Paweł Leńczuk prowadzi w Łodzi dwie restauracje: Nowy Sad i Politechnika. Oferuje obsługę imprez dla osób prywatnych i firm, żywienie uczestników szkoleń, targów i wycieczek turystycznych. Dostarcza posiłki do stołówek pracowniczych. Firma „Alex” Paweł Leńczuk współpracuje z Zespołem Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi. Organizuje m.in. zajęcia praktyczne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, kształcącymi się w zawodach: kucharz i cukiernik. Uczestniczy w realizacji przez szkołę projektów unijnych, a także w opracowywaniu programów kształcenia.

Auto Centrum Serwisowe Sp. z o.o. sp.k. oferuje kompleks usług motoryzacyjnych: naprawę samochodów, okresowe badania techniczne, blacharstwo i lakiernictwo oraz wulkanizację. Specjalizuje się w laserowej geometrii kół, diagnostyce komputerowej i wymianie szyb. Auto Centrum Serwisowe współpracuje z Zespołem Szkół Samochodowych i Mechatronicznych w Łodzi. Prowadzi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dla uczniów. Organizuje zajęcia dodatkowe dla uczniów i szkolenia dla nauczycieli zawodu. Wspiera proces organizowania i prowadzenia egzaminów zawodowych.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Łódź Sp. z o.o. to firma komunikacyjna. Świadczy usługi przewozowe realizowane przez 2 zakłady komunikacji tramwajowej i 2 zakłady komunikacji autobusowej. Zapewnia też przewozy dla osób niepełnosprawnych. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne - Łódź współpracuje z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych nr 5 im. Króla Bolesława Chrobrego w Łodzi. Organizuje zajęcia praktyczne dla uczniów kształcących się w zawodzie monter nawierzchni kolejowej. Wspiera uczniów programem stypendialnym, organizuje dla nich wycieczki zawodoznawcze.

Gene Haas Foundation to fundacja prezesa amerykańskiej firmy Haas Automation, produkującej obrabiarki sterowane numerycznie CNC. Fundacja Gene’a Haasa finansuje stypendia dla uczniów kształcących się w zakresie użytkowania i programowania obrabiarek CNC. Gene Haas Foundation współpracuje z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. W partnerstwie z LCDNiKP wdraża program Centrum Edukacji Technicznej Haas, w ramach którego uczniowie pięciu szkół zawodowych uczestniczą w kształceniu praktycznym na nowoczesnym sprzęcie i korzystają ze stypendiów szkoleniowych.

Danuta Urbaniak - LCDNiKP

Zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen, czyli jak Medioteka Języka Niemieckiego piecze dwie pieczenie przy jednym ogniu?

Medioteka Języka Niemieckiego powstała w 1995 roku w VIII LO im. A. Asnyka w Łodzi, które było już wówczas siedzibą Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego (PSNJNI) i pierwszą szkołą z oddziałami dwujęzycznymi z językiem niemieckim w Łodzi. Założyli ją nauczyciele czując potrzebę posiadania zbiorów materiałów dydaktyczno-metodycznych dla poprawy jakości nauczania i możliwości samokształcenia. Od 26 lat działanie Medioteki opiera się na współpracy z PSNJNI i jak łatwo można się domyślić czytelnikami Medioteki są głównie nauczyciele germaniści. Pracownik Medioteki pełni rolę doradcy, stąd konieczne jest jego ustawiczne szkolenie i co wydaje się to oczywiste, musi legitymować się znajomością języka niemieckiego. Z czasem grono czytelników poszerzyło się o uczniów, którzy chcą pogłębiać znajomość języka we własnym zakresie, a tu mogą liczyć na fachową poradę w doborze materiałów. Pozyskaliśmy bardzo ważnego partnera, jakim jest Goethe Institut Warschau. Dzięki umowie Medioteka zyskuje nie tylko materiały audiowizualne i książki, ale również wsparcie w kształceniu pracownika i organizacji rozmaitych przedsięwzięć. Co dziś czytelnik może tu znaleźć?

- Materiały do nauczania języka niemieckiego:

repetytoria gramatyczne, leksykalne, wydawnictwa poświęcone doskonaleniu konkretnych umiejętności językowych: czytania, pisania, słuchania i mówienia na różnych poziomach znajomości języka;

- materiały do realioznawstwa, czyli nauki o historii, geografii, społeczeństwie, kulturze i sztuce krajów niemieckojęzycznych;
- czasopisma dedykowane nauczycielom oraz uczącym się języka niemieckiego;
- filmy, plakaty edukacyjne, gry planszowe, skrzynie pełne gadżetów przydatnych w nauczaniu maluchów;
- beletrystykę.

Naturalnie specyfika pracy zdalnej w ostatnim roku zmobilizowała nauczycieli do częstszego korzystania z oferty zamieszczonej w Internecie. Doświadczenia pokazują, że jakość tych materiałów jest niestety różna. W Mediotecce dysponujemy księgozbiorem składającym się z woluminów opracowanych przez redaktorów i wydawnictwa cieszących się dobrą renomą i właśnie ta gwarancja powoduje, że mamy grono wiernych czytelników, do którego zapraszamy kolejnych zainteresowanych.

Ponieważ zasadniczym celem działalności Medioteki jest propagowanie nauki języka, współpracujące instytucje VIII LO, PSNJNI i Goethe Institut Warschau podej-

mują liczne inicjatywy dla jego realizacji. Na przestrzeni 26 lat zorganizowaliśmy niezliczoną ilość imprez i konkursów. Były konkursy na ilustrację inspirowaną krótką lekturką wypożyczoną z Medioteki. Były konkursy na przedstawienia w formie teatryku Kamishibai opracowywane przez gimnazjalistów na podstawie baśni i bajek autorów obszaru niemieckojęzycznego. Każdorazowo Goethe Institut Warschau wspiera nas organizując szkolenia dla nauczycieli tak, aby wiedzieli oni jak wykorzystać w swojej pracy z uczniem lekturki językowe lub formy teatralne, a finalnie mogli przygotować swoich uczniów do udziału w konkursie. Tak pieczemy dwie pieczenie przy jednym ogniu! Nauczyciel doskonali swój warsztat pracy, a uczeń doskonali znajomość języka. Wszystko w przyjemnej atmosferze konkursowej rywalizacji!

O działalności i zbiorach medioteki można dowiedzieć się na stronie Facebook MEDIOTEKA JĘZYKA NIEMIECKIEGO ŁÓDŹ oraz w zakładce o tej samej nazwie na stronie VIII LO.

Monika Szymanek
nauczyciel bibliotekarz w VIII LO w Łodzi

Nie wolno się zgadzać na pełzanie, gdy odczuwamy potrzebę latania - Helen Keller

MIĘDZY TRADYCYJĄ A INNOWACJĄ

Ośrodek Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP zorganizował w ramach e-Targów Edukacyjnych - Łódź 2021 konferencję online na temat „Między tradycją a innowacją”. Ponad 100 osób uczestniczyło w tym spotkaniu, którego celem było zainspirowanie dyrektorów i nauczycieli do opracowywania i wdrażania innowacji w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych. Temat konferencji został zaproponowany w związku z obserwacją funkcjonowania szkół i placówek w nowej rzeczywistości, zmian, jakie zachodzą w oświacie i oczekiwaniach, jakim polska szkoła powinna sprostać.

Wykład inauguracyjny wygłosił Janusz Moos, dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Zwrócił uwagę na konieczność dokonywania ciągłych zmian w edukacji, aby przygotować uczących się do poradzenia sobie w przyszłości. Podkreślił, że skuteczne zarządzanie i przygotowanie nauczycieli do sprawowania przez nich nowej roli tutora, to sprawy priorytetowe. Nauczyciel powinien być dla uczącego się mistrzem, przewodnikiem, tutorem, coachem i jednym z wielu źródeł informacji. Należy propagować taki układ czynności nauczycielskich, który pobudzi ucznia do działania, wzbudzi chęć podejmowania prób rozwiązania problemu. Początkiem procesu powinno być postawienie pytania, sformułowanie - w formie interesującego zadania - problemu, który uczący się będzie samodzielnie rozwiązywał. Ważne jest, aby rozpocząć od modelu wyobraźniowego i przechodzić do uogólnień. Dyr. Janusz Moos podkreślił istotność edukacji dla samodzielności, która powinna dominować w polskiej szkole. Dzięki stosowaniu przez nauczycieli różnorodnych metod stymulujących aktywność uczących się, metody projektów, grupowego rozwiązywania problemów, konsultacji indywidualnych, bardzo prawdopodobne jest uzyskanie zamierzonych rezultatów na optymalnym poziomie. Jeżeli uczestnikowi procesu kształcenia towarzyszy przy tym radość z tworzenia, z rozwiązania problemu czy liderowania grupie, to mamy do czynienia z „edukacją dla radości”. Taka powinna być szkoła przyszłości. Powinna kłaść nacisk na kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczących się, umiejętności rozwiązywania problemów i umiejętności zawodowych, bazując przy tym na wartościach i postawach nacechowanych ciekawością poznawczą i odwagą. Edukacja przyszłości, to „edukacja dla zdatości człowieka”, ale też szkoła, w której tradycja i działalność innowacyjna są połączone w przenikających się procesach kształcenia i wychowania.

Zofia Kordala – konsultant Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP, w wystąpieniu „Innowacja w szkole. Trend, potrzeba czy konieczność?” omówiła m.in. innowację i eksperyment w świetle obowiązujących przepisów prawa, przedstawiła ich definicje w ujęciu komparatywnym, zwracając przy tym uwagę, że przepisy Ustawy Prawo Oświatowe zakładają konieczność stosowania w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, a rolą nadzoru pedagogicznego

jest inspirowanie nauczycieli do ich wdrażania. Z kolei zadaniem dyrektora jest stwarzanie warunków do działalności innowacyjnej w szkole, w tym we współpracy ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami. Podstawa programowa kształcenia ogólnego też informuje, że jego celem jest rozwijanie takich kompetencji, jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Nawet w wymaganiach niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego odnajdziemy zapis mówiący o konieczności opracowania i wdrożenia innowacji. Zofia Kordala wyjaśniła, na czym polegają innowacyjne rozwiązania programowe, metodyczne i organizacyjne, przedstawiła plan opisu innowacji i etapy jej wdrażania.

Zagadnienia związane z tutoringiem i coachingiem zreferowała Elżbieta Kolczyńska – konsultant Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP i dyplomowany coach. Zwróciła uwagę na przyuczyny zmian w polskiej szkole i konieczność ich wprowadzenia, zdefiniowała tutoring i coaching, porównując je z mentoringiem. Uczestnicy konferencji mieli możliwość przeanalizowania różnorodnych pytań, które są filarem coachingu i możliwości ich zastosowania w edukacji. Omówione zostały także trzy rodzaje tutoringu: wychowawczy, naukowy i artystyczny oraz cechy dobrego tutora. W podsumowaniu padło trafne stwierdzenie, że tutoring i coaching są metodami odmiennymi od tradycyjnie stosowanych w szkołach, ale są też szansą na osiągnięcie znakomych rezultatów w procesie wychowania i kształcenia, czas zatem wdrożyć je na szerszą skalę do codzienności edukacyjnej.

O innowacji pedagogicznej w szkole specjalnej mówiła Katarzyna Pęczek – nauczyciel Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 4 w Łodzi, podkreślając, że działalność innowacyjna jest tutaj integralnym elementem. To dzięki realizacji niekonwencjonalnych pomysłów szkoły specjalne, tak jak wszystkie inne placówki, mają możliwość samorealizacji, budowania poczucia autonomii, realizacji misji i wizji, ale przede wszystkim kształtowania poczucia podmiotowości, świadomości sprawstwa, rozbudzania zainteresowań i pielęgnowania pasji. Innowacyjne działanie to nowość w kulturze organizacyjnej danej szkoły czy placówki, to odważne wykroczenie poza warunki i sposoby realizacji podstawy programowej czy programu wychowawczo-profilaktycznego, a jednocześnie inspiracja i motywacja do dalszego działania. Za niezwykle trafne należy uznać stwierdzenie prelegentki, że „twórczość przyziemna, to klucz do innowacyjności.” Na potwierdzenie, jak wiele tego typu działań realizuje się w szkołach specjalnych, Katarzyna Pęczek przedstawiła wybrane projekty, w które zaangażowany jest SOSW nr 4 w Łodzi, m.in. międzynarodowe projekty w ramach programów Erasmus i e-Twinning.

W kolejnej części konferencji, zatytułowanej „Osiągnąć sukces”, a poświęconej prezentacji dobrych praktyk, wystąpili dyrektorzy przedszkoli i szkół. Agnieszka Kucharska, dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 206 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi,

mówiła o realizacji wartościowych projektów i produktach końcowych w nich wypracowanych. Podkreśliła, że wiek uczących się nie jest przeszkodą, jeżeli w sposób twórczy podchodzi się do pracy z najmłodszymi, nie bojąc się nowych wyzwań. Beata Rubinkowska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 174 im. Jana Machulskiego w Łodzi, przedstawiła ciekawe przedsięwzięcia, które wyróżniają tę szkołę w środowisku. Widać w nich proinnowacyjne podejście kadry zarządzającej i samych nauczycieli do procesu kształcenia i wychowania. Swoją placówkę zaprezentowały też Ewa Wachowicz, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 198 z Oddziałami Sportowymi w Łodzi i Anna Dyk, kierownik Zespołu Edukacji Wczesnoszkolnej w tejże szkole.

Ich wystąpienie utwierdziło uczestników konferencji w przekonaniu, że zarówno placówka z długoletnią tradycją, jak i z krótką historią mogą w sposób kreatywny podchodzić do realizacji procesu kształcenia i wychowania. Wymaga to gotowości do zmiany i aktywności wszystkich podmiotów.

Na zakończenie konferencji bardzo motywujące wystąpienie zaprezentowała Aneta Madziara – konsultant Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP, która przekonywała, że nowatorstwo nie jest luksusem dostępnym tylko wybrancom. Przeprowadzenie twórczej lekcji nie wymaga szczególnego nakładu sił, środków czy przygotowań. Wystarczy pomysły, otwartość i elastyczność. Prelegentka zachęcała do przekraczania strefy komfortu, do pokochania zmian i wejścia do stref: rozwoju i cudów. Uczestnicy zastanawiali się, co jest potrzebne, aby zmiana nastąpiła, aby udało się pokonać strach przed nią, aby „zdarzył się cud”. I skonkludowali, że niezbędne są tutaj: inteligencja emocjonalna, kreatywność i otwartość na doświadczenie, odporność na stres i frustrację, motywacja wewnętrzna i konsekwencja w działaniu.

Wystąpienia prelegentów podczas konferencji potwierdziły tezę, że innowacyjność, kreatywność i wszelkie zmiany w edukacji powinny wynikać z potrzeby, z niezgody na rutynę i z odpowiedzialności za wyniki kształcenia. To nauczyciele mogą skutecznie zmienić szkołę, gdyż mają największy wpływ na przebieg procesu kształcenia. Od ich codziennych decyzji dotyczących dydaktyki i wychowania, od ich „twórczości przyziemnej” zależy, czy szkoła, przedszkole, placówka oświatowa będą instytucjami na miarę naszych oczekiwań i marzeń. Aby to osiągnąć, trzeba pokonać strach przed pełną innowacją i eksperymentem. Niezbędna jest tutaj pasja i entuzjazm, podobny do tego, jaki uczestnicy konferencji mogli dostrzec w wystąpieniach prelegentów. Oby pobudzona w ten sposób wyobraźnia stanowiła dobrą zachętę do myślenia o niekonwencjonalnych rozwiązaniach.

Konferencję przygotował zespół Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP w składzie: Mariola Zajdlc – kierownik ośrodka,

Odkryj naszą

BESTSELLER

 APN
COSMETICS

MOC ANTYOKSYDANTÓW I WITAMIN
OCHRONA ANTI-POLLUTION

Innowacyjne serum na bazie ekstraktu z borówki amerykańskiej,
z witaminami Aqua D3, C, E oraz kwasem hialuronowym.

**POLSKI PRODUCENT
KOSMETYKÓW**
**PRODUKCJA KONTRAKTOWA
KOSMETYKÓW**

DOSTĘPNE NA
www.apn-cosmetics.pl

KRONIKA WYDARZEŃ EDUKACYJNYCH

Ekologia przez wielkie „E”

W dzisiejszym świecie o ekologii mówi się nieustannie, podejmując takie problemy, jak globalne ocieplenie, zmieniający się klimat, wzrost zanieczyszczenia powietrza, wody czy gleby. Niewątpliwie ochrona środowiska stałą się wyzwaniem XXI wieku. Podstawę działań podejmowanych w jej imię przez nauczycieli, edukatorów powinny stanowić akcje edukacyjne skierowane do uczniów. Niezwykle istotne jest angażowanie młodych ludzi w działania ekologiczne, w opracowywanie ciekawych i wartościowych inicjatyw, które przyczynią się do zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Pracownia Edukacji Przyrodniczej i Prozdrowotnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zorganizowała we współpracy z Zespołem Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi sesję naukową online pt. „Chrońmy nasze zdrowie i środowisko”. Wśród 178 uczestników spotkania znaleźli się uczniowie i nauczyciele z 28 szkół zlokalizowanych w 11 miejscowościach oraz przedstawiciele Kuratorium Oświaty w Łodzi, Wydziału Edukacji UMŁ, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacji Edukacyjnej SIŁACZKA, Fundacji PlasticsEurope Polska, Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, Fundacji Ekolandia. Sesja została objęta patronatem honorowym Ministerstwa Klimatu i Środowiska, WFOŚiGW oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi. W programie sesji znalazły się następujące wystąpienia:

„Myśl globalnie, działaj lokalnie, czyli jak dbać o środowisko tu i teraz” - Małgorzata Krukowska, nauczyciel ZST-I w Łodzi,

„Jak kreować świat bez śmieci - Zero Waste” - Franciszek Naskiewicz, uczeń ZST-I w Łodzi,

„Tworzywa sztuczne - fakty i mity” - Edyta Wielgus-Barry, koordynator projektów edukacyjnych z Fundacji PlasticsEurope Polska,

„WFOŚiGW w Łodzi – finansuje i inspirowanie!” - Elżbieta Ratyńska i Karolina Rzetelska, przedstawicielki WFOŚiGW oraz Lucja Supera, dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie,

„Skutki zdrowotne zanieczyszczenia powietrza” - prof. Wojciech Hanke, Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi,

„Dbajmy o siebie – chrońmy innych – czy dziś nie nabrało głębszego znaczenia...?” - Izabela Olczak - kierownik Sekcji Badań Bakteriologicznych Oddziału Laboratoryjnego przy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi,

„Problem odpadów w regionie łódzkim” - Joanna Pępowska, kierownik Wydziału Inspekcji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Wszyscy prelegenci w niezwykle interesujący sposób przedstawili zagadnienia, o których należy mówić głośno i dobitnie. Podczas spotkania pojawiły się tematy dotyczące segregacji odpadów, stylu życia Zero Waste, zmian zachodzących w naszym środowisku w okresie pandemii. Szkoły i inne instytucje przedstawiły również swoje działania ekologiczne oraz inspirowały do pozyskiwania funduszy, które pomogą realizować podobne inicjatywy w kolejnych placówkach. Pamiętajmy: „Ziemia nie należy do człowieka, człowiek należy do Ziemi. Cokolwiek przydarzy się Ziemi, przydarzy się człowiekowi!”

Katarzyna Skolimowska - LCDNiKP

Kreatywny nauczyciel = kreatywny uczeń

W ramach e-Targów Edukacyjnych - Łódź 2021 odbyła się konferencja interdyscyplinarna online „Kreatywny nauczyciel = kreatywny uczeń”, przygotowana przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Uczestniczyło w niej prawie osiemdziesięciu nauczycieli i dyrektorów różnych typów szkół. To było inspirowane popołudnie! 24 marca w godz. 15 - 20.15 za pośrednictwem platformy Microsoft Office Teams przeprowadzono cztery moduły konferencji dotyczące metod, technik i narzędzi sprzyjających rozwijaniu kreatywności oraz postaw proinnowacyjnych nauczycieli i uczniów. Dzięki innowacyjnemu pomysłowi współpracy kilku pracowni i ośrodków LCDNiKP ukazano wartość współdziałania nauczycieli i korelacji między przedmiotowej oraz uniwersalność metod i technik sprzyjających aktywności i kreatywności uczących się. A oto zagadnienia podjęte podczas konferencji:

- „Jak stawać się kreatywnym i proinnowacyjnym nauczycielem? Metody pracy wspierające kreatywność uczniów” (prowadzenie Beata Wielkopolan, konsultant edukacji humanistycznej);

- „Na przekór schematom, w zgodzie z emocjami. Uczenie się przez tworzenie” (prowadzenie Katarzyna Skolimowska, doradca metodyczny edukacji przyrodniczej);

- „Dobre praktyki kreatywnego historyka i nauczyciela WOS-u” (prowadzenie Aneta Rapalska, doradca metodyczny historii);

- „Od pasji do sztuki. Rola kreatywnego nauczyciela w rozwijaniu pasji ucznia” (prowadzenie Iwona Filipowicz - doradca metodyczny języka polskiego oraz Dorota Gołębiowska z Centralnego Gabinetu Edukacji Filmowej).

Efektom konferencji jest platforma wymiany myśli w postaci strony internetowej: <https://kreatywniwiedukacji.wordpress.com/> Znaleźć na niej można materiały pokonferencyjne i wiele przydatnych linków. Do publikowania kolejnych materiałów - przykładów dobrych praktyk zaproszeni są wszyscy. Niech to będzie współczesna agora kreatywnych nauczycieli.

Beata Wielkopolan - LCDNiKP

Święto liczby „pi”

W tegorocznych obchodach Międzynarodowego Dnia Liczby Pi uczestniczyło wiele łódzkich szkół. W Zespole Szkół Politechnicznych w Łodzi uczniowie mogli wziąć udział w konkursach zorganizowanych specjalnie z tej okazji przez nauczycielki matematyki: Monikę Bogdan i Joannę Karolak. Dodajmy, że od 2020 r. obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Matematyki, proklamowany rezolucją 40. sesji Konferencji Generalnej UNESCO.

Dzień Ziemi z LCDNiKP

W ramach obchodów Dnia Ziemi w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zorganizowano 22 kwietnia 2021 r. proekologiczne spotkanie online, na które zostali zaproszeni nauczyciele wraz z uczniami. Spotkanie przygotowały i prowadziły: Małgorzata Krukowska i Katarzyna Skolimowska. Małgorzata Krukowska jest koordynatorem szkolnym projektu „Edukacja Ekologiczna w szkołach i przedszkolach na rok szkolny 2020/2021” w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi. Katarzyna Skolimowska jest doradcą metodycznym w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych: ekologia konkursowo

W konkursie fotograficznym „Środowisko w obiektywie” zadaniem uczniów jest zrobienie zdjęć ukazujących zarówno pozytywne, jak i negatywne zmiany, jakie wywołuje działalność człowieka w środowisku. Fundatorem nagród dla autorów najlepszych prac jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Konkurs plastyczny „101 pomysłów na oszczędzanie wody”, realizowany przy wykorzystaniu grafiki komputerowej, polega na zaprojektowaniu i wykonaniu plakatu zachęcającego do oszczędzania wody.

Projekt Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Udostępniono projekt Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - najważniejszy dokument samorządu województwa, określający wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia w perspektywie najbliższej dekady. W LCDNiKP w ramach konsultacji społecznych dokonano analizy treści tego projektu, a następnie opracowano i przesłano do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego uwagi i wnioski, wraz z uzasadnieniem.

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich

Wiele łódzkich szkół i placówek światowych uczestniczyło w przypadających na 23 kwietnia obchodach Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, organizowanego od 1995 r. w celu promocji czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej. Zapraszano i zachęciano wszystkich do sięgnięcia po literaturę i poszerzenia w ten sposób granic wyobraźni. Przypomnijmy, że tytuł „Światowa Stolica Książki” otrzymał w 2016 r. Wrocław. Tytuł ten przyznawany jest co roku przez UNESCO jako wyróżnienie dla najlepszego przygotowanego przez dane miasto programu promującego książki i czytelnictwo. Wrocław chlubi się także tytułem Miasta Literatury UNESCO, przyznanym w 2019 r., natomiast Łódź – przyznanym dwa lata wcześniej tytułem Miasta Filmu UNESCO.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego

Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało i opublikowało w „Monitorze Polskim Dzienniku Urzędowym RP” doroczną prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na rynku pracy w całym kraju i poszczególnych województwach. Celem prognozy jest wskazanie, jak powinna kształtować się oferta szkolnictwa branżowego. Dane oparte są na wytycznych Instytutu Badań Edukacyjnych, opracowanych na podstawie statystyki publicznej Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych z ZUS i Systemu Informacji Oświatowej. Prognoza krajowa zawiera alfabetyczny wykaz 28 zawodów, dla których jest przewidywane szczególne zapotrzebowanie na rynku pracy. W województwie łódzkim dla 76 zawodów szkolnictwa branżowego prognozowane jest istotne zapotrzebowanie na pracowników, natomiast dla 73 zawodów - zapotrzebowanie umiarkowane.

Ogólnopolski Konkurs Informatyczny „Infosukces” przepustką na studia

Trzej uczniowie klasy czwartej Zespołu Szkół Politechnicznych w Łodzi zostali laureatami tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Konkursu Informatycznego „Infosukces”, organizowanego przez Politechnikę Łódzką. Oprócz dyplomów i satysfakcji zapewnił sobie indeksy PŁ z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego.

Oprac. Grażyna Adamiec - LCDNiKP

SAN

ZNAJDŹ SWOJĄ ŚCIEŻKĘ KARIERY

DLACZEGO SAN?

BLISKO 30 LAT
doświadczenia

CZOŁOWE MIEJSCA
w rankingach

**ATRAKCYJNY
SYSTEM**
stypendiów
i refundacji

**OŚRODKI
DYDAKTYCZNE**
w całej Polsce

**25 KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
artystyczne,
biznesowe, medyczne,
prawne, techniczne,
społeczne
i humanistyczne

**PROGRAM
ERASMUS+**
praktyki i staże
zagraniczne

**ŚCISŁA WSPÓŁPRACA
Z CLARK UNIVERSITY**
amerykański dyplom Master

**NAJWIĘKSZA
NIEPUBLICZNA
UCZELNIA W POLSCE**

www.san.edu.pl

**STUDIA
PODYPLOMOWE DLA
NAUCZYCIELI**

www.podyplomowe.san.edu.pl

Stanowiska dydaktyczne Przemysłu 4.0

Najważniejsze technologie w jednym miejscu

FESTO

Fabryka Przemysłu 4.0

Odzwierciedla najnowsze osiągnięcia Przemysłu 4.0 w zakresie procesu wymiany informacji i zasobów w sieci produkcyjnej fabryki, oferując modułowy system do celów dydaktycznych i badawczych.

Przemysł Gumienny

Tel.: +48 734 480 761

przemysl.gumienny@festo.com

Festo Sp. z o.o.

Janki k. Warszawy

ul. Mszczonowska 7

05-090 Raszyn

